

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGPJUTIS - AUGUST 16, 1988

Nr. 156

„LKB Kronika, Nr. 75

(Tęsinys)

Iš „Kronikos“ archyvo

Baudžiamaoji byla Nr. 15678

17. Balandžio 19 d. Apklausa prasidėjo 12 val., baigėsi 15 val.

— Papasakokite apie savo pjęs „Nauja tvarka“.

— Parašiau ją 1916 m. Anglijoje. Ji nukreipta prieš lietuvius socialistus, gyvenančius Skotijoje. Jos tikslas — sustabdyti socialistų varomą antireliginę propagandą ir sumenkinti jų įtaką masėms. Turinys maždaug toks: socialistai norėjo sukurti savo valstybę, bet nepavyko. Ekonomika visiškai sužlugę, socialistinės šeimininkavimo formos nevykusios, socialistinės valstybės vadai nesąžiningi, smukusios moralės, nes atsisakė religijos. Nauja tvarka gyventojams nepatiko, jie išbėgiojo. Pjęs pastatyta Anglijos Belšil miestelyje lietuvių

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

kolonijose. Visur įrodinėju antireliginės propagandos žalą socialistų gyvenimui, visur stiprinu lietuvių, gyvenančių Anglijoje tikėjimą.

— Jūsų dienoraštyje yra epizodas, kur jūs anglų kareiviui pasakėte: „Aš ne bolševikas, aš jų priešas, kaip ir jūs“. Taip buvo?

— Buvo 1919 metų pradžioje. Iki šiol aš bedieviško bolševizmo priešas.

— Dėl ko važiuote į Romą 1938 m., berods, kovo mėnesį?

— Buvau jėzuitų provincijolų suvažiavime.

— Ar dabar jėzuitai turi ryši su Vatikanu?

— Neturi.

Byla baigta 1949 m. balandžio 19 d. Kaltinamoji išvada sudaryta 1949 m. balandžio 20 d. Vilniuje.

(Bus daugiau)

Ar skelbs Palestiniečių vyriausybę tremtyje?

Jeruzalė. Izraelio spaudoje ir palestiniečių tarpe dabar jau plačiai diskutuojamas nepriklausomos palestiniečių valstybės paskelbimas. Tam pagrindą ironišku supuolimu davė pati Izraelio valdžia. Prieš dvi savaites areštavę palestiniečių veikėją Faisal al-Huseini, norėdami parodyti to arešto teisėtumą, jie patys paskelbė jo raštinėje rastą palestiniečių nepriklausomybės deklaraciją. Iki to laiko, sako palestiniečiai, šis dokumentas buvo laikomas tik provokoriniu ir niekur dar nepaskelbtas, ypač todėl, kad su juo nesutinka kai kurios palestiniečių grupės.

Tačiau jį paskelbus, daug kas jį pradėjo linksmuoti, tiek žydų tarpe, tiek ir palestiniečių, ir jo svarba ypač iškilo Jordano karaliui Hussein atsisakius savo roles atstovauti ir remti palestiniečius.

Nepriklausomybės deklaracija

Kaip rašo „NY Times“ korespondentas Joel Brinkley, didžiausios dalies šio dokumento autoriu buvo JAV žydas, Maryland universiteto filosofijos profesorius Jerome Segal, kurio supratimu, „dviejų (nepriklausomų) valstybių sprendimas yra ne tik vienintelė teisinga išeitis iš šio konflikto, bet ir vienintelis būdas garantuoti regiono stabilumą“.

Vienas asmuo, turintis glaudžius ryšius su palestiniečių vadovybe, sako, jog nežiūrint to, kad sukilimo vadai nedalyvavo jo rašyme ir daugumas net apie jį nežinojo, dabar jau dauguma palestiniečių apie jį žino, ir jis visai netikėtai tapo stiprus, juos jungiantis elementas.

Vyriausybė tremtyje

Izraelio Ministro pirmininko raštinė gailisi jį paskelbus, o rugpjūčio 14 d. Kabineto posėdyje svarstė, kaip laikytis, jei PLO vadas Jasser Arafat Europos parlamente, Jungtinėse tautose ar Palestiniečių Tautinėje taryboje, kuri renkasi Alžire

rusgėjo mėn., paskelbtų vyriausybę tremtyje.

Nors palestiniečių tarpe dar nėra vieningos nuomonės apie nepriklausomybės paskelbimo ir vyriausybės tremtyje patarimą, palestiniečių Bir Zeit universiteto prezidentas dr. Gabi Baramki mano, jog atėjo laikas paskelbti vyriausybę tremtyje ir kad prieš tai turėtų būti paskelbta nepriklausomybė.

Tačiau vienas palestiniečių sukilimo vadovų pareiškė, jog „nepriklausomybė niekad nebus paskelbta iš čia. Tai turės atlikti PLO“. Dar nėra aišku, kaip veiktų vyriausybė tremtyje ir kam ji atstovautų. Tačiau svarbiausia, kad vyriausybė tremtyje šauksis kitų vyriausybų pripažinimo, tuo priversdama, palestiniečių žodžiais, „JAV ir Jungtines tautas apie mus kalbėti“.

Ok. Lietuvoje mirė kun. K. Prialgauskas

Rugpjūčio 2 d. Klaipėdos ligoninėje mirė a.a. kun. dr. Kazimieras Prialgauskas. Velionis buvo gimęs 1901 m. sausio 21 d. Žemaičių Kalvarijoje, Telšių apskr. Studijavo Kauno kunigų seminarijoje ir buvo kunigu įšventintas 1925 m. birželio 14 d. Įsikūrus Telšių vyskupijai, buvo kurį laiką jos kūrinyje kancleriu. Paskiau išvyko studijuoti į Innsbruką, Austrijoje, ir vėliau į Romą, kur Gregorianumo universitete gavo kanonų daktarą. Buvo Pagėgiuose klebonas ir kapelionas, o nuo 1935 m. Telšių kunigų seminarijos kanonų profesorius. Dabar jau nuo 1975 m. gyveno Palangoje ir buvo Palangos altarištas, bet pastoracijos padėjo kiek jėgos leido. Palaidotas rugpjūčio 5 d. Žem. Kalvarijoje.

Tai šimet vienuoliktas ok. Lietuvoje į penktas Telšių vyskupijoje miręs kunigas. Telšių vyskupijoje ir Klaipėdos prelatoje yra 65 parapijos bei savo kunigo.

Prez. Ronald Reaganas su žmona Nancy sveikina respublikonų konvencijos dalyvius New Orleans.

Respublikonų konvencijos planas

Medijai po vieną temą kasdien

New Orleans. Vakar

prasidėjo respublikonų rinkiminė konvencija. Jie ją smulkiai išplanavo, kad kuo geriau išnaudotų saviems propagandos tikslams suteikiamą medijos dėmesį.

Konvencijos organizuotojų siekiamos perduoti pagrindinės mintys yra kad George Bush yra gabus vadovas, turintis patirtimą ir sugebą pratęsti prez. Reagano pradėtą kelią, o Michael Dukakis esąs per daug liberališkas, kuris per mažą patirtimą ir nepatikimas būti JAV prezidentu. Viceprez. G. Busho kampanijos organizuotojai mano, jog šias mintis perduoti JAV gyventojams ir yra visas konvencijos tikslas, nes viceprezidento nominacija į prezidentus jau buvo aiški š.m. kovo 16 d., jam laimėjus Illinois delegatus.

Konvencijos programa

Pirmadienio prakalbų tikslas buvo nurodyti pasisėkimus prez. Reagano administracijos, kuri dabar jau vadinama Reagan-Bush administracija, ir pagrindinis kalbėtojas, savaime, pats prez. Reaganas. Antradienio prakalbose yra lyginami G. Busho pozityvūs bruožai su M. Dukakio negatyviaisiais.

Nors konvencijos organizatoriai norėjo išbraukti vadinamą „roll call“, kur kiekvienas konvencijos dalyvis praneša, už ką balsuosias į prezidentinius kandidatus, konservatoriai pravedė akciją šio programos punkto neišbraukti, kadangi nežiūrint to, kad Busho nominacija jau aiški, jiems gi rūpėjo pranešti mažumų balsus už kitus kandidatus, kad dauguma jų nuomonės neužgožtų. Tai triadienį numatoma prarasti šį „roll call“, jo metu dar pabrėžiant, televizijos žiūrovų dėlei, Busho kvalifikacijos.

Ketvirtadienį bus viceprezidentinio kandidato nominacija, kuri pirmadienį dar nebuvo žinoma. O pagrindinis ketvirtadienio įvykis bus G. Busho prakalba, priimant prezidentinę nominaciją. Manoma jog ši būsimanti svarbiausia Busho politinės karjeros prakalba.

Numatyti kalbėtojai ir kalbos

Konvencijos organizatoriai yra taip tiksliai numatę konvencijos kalbėtojus, kad jau pirmadienio rytą galėjo pranešti, jog 11% kalbėtojų laiko bus duota Hispano-amerikiečių asmenims, tarp 12% ir 13% laiko juodiems ir 40% moterims. Visi šie procentai yra didesni negu tos grupės atstovų procentai konvencijoje.

Visiems kalbėtojams buvo iš anksto išdalintos jų pageidaujamos prakalbų apybraižos ir vėliau jų paruoštos kalbos peržiūrėtos ir priimtos. Vienas kalbėtojas, Alan Keyes, nebuvo patenkintas jam paskirta apybraiža, kurioje jis buvo prašomas savo penkių minučių prakalboje dėstyti, kaip jis didžiuojasi būdamas ir juodas ir respublikonas. Jis žadėjo pasitraukti iš viso, bet pasiūkėjęs su G. Bushu, sutiko kalbėti, su sąlyga, kad turi laisvę kalbėti apie ką nori.

Didžiausias konvencijos organizatorių rūpestis tačiau yra įtaigoti televizijos kanalus rodyti kuo daugiau kalbų ir, žinoma, tas, kurios rengėjų nuomone yra didžiausios propagandos vertės. O televizijos tinklai nenori naudotis organizatorių specialiai paruoštais filmais bei kita medžiaga.

— Ok. Lietuvoje, prisimenant pirmosios lietuviškos knygos autorių Martyną Mažvydą, Lietuvos respublikos bibliotekoje įvyko seminaras „Mažvydo skaitymai“. Šiame seminare buvo perskaityti pranešimai, skirti mūsų tautos kultūros ir teisės paminklams — Lietuvos statutams, nes šimet sueina 400 metų nuo trečiojo statuto išleidimo.

— Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijos gydytojas Algimantas Trečiokas praneša, jog pirmoji AIDS ligos laboratorija pradėjo veikti pernai. Šiomet tokių laboratorijų yra jau penkis. AIDS ligos punktai veikia Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

— Mongolijoje gastroliavo operos solistė Nijolė Ambrazaitytė. Ulan Batore, sostinėje, ji atliko Carmen partiją. Jos partneriu Don Jose rolę buvo estas H. Krumas iš Talino. Ambrazaitytė dainavo lietuviškai, Krumas estiskai, o vietiniai solistai ir choras — mongoliškai. Operos lygis esąs visai patenkinamas; ypač gražūs buvo operos kostiumai.

— Veterinarijos įstaigos praneša, kad Lietuvoje išplito galvijų leukozė, kuri neša didelių ekonominių nuostolių. Leukozė sergančių karvių piene atsiranda kenksmingų medžiagų, kurios neigiamai veikia žmogaus organizmą, ir tokių karvių pieną naudoti žmonių maistui yra draudžiama.

— Palangoje, Neringoje ir Klaipėdoje svečiams ir vietiniams gyventojams pradėta leisti specialus leidinys „Vasara“, kuris skirtas lengvam pasisikaitymui. „Vasara“ pasirodo kiekvieną penktadienį ir yra spausdinama 30,000 egzempliorių tiražu.

— Lietuvos kultūros fondas surengė pirmąjį konkursą „Raišysena — 88“, kuriame dalyvavo gražiausiai rašantys moksleiviai. Baigiamajame konkurse dailirašio laureatais tapo visos mergaitės — I. Daugeliūčiūtė iš Druskininkų, M. Šalnaitė iš Vilniaus ir A. Čepinskaitė iš Švenčionių.

— „Lietuva“, akademinis dainų ir šokių ansamblis koncertavo Kremliaus suvažiavimų salėje, kurioje atliko „Nuo Baltijos krantų“ dainų ir šokių pyne. Publikos buvo pilna salė, ansamblis buvo sutiktas su gausiais plojimais.

— Vilniuje lankėsi iš Amerikos atvykusi aktyvistų grupė, save pasivadinus „Pasaulis be karų“ pavadinimu, kurie dirba už taiką ir nusiginklavimą sovietų naudai.

— Palangoje įvyko tradicinis lietuviškų filmų festivalis „Nagalis“, „Jaunystės“, „Eldijos“ kino teatruose. „Lino“ poilsio namuose buvo galima susitikti su filmų kūrėjais.

— Panevėžio dramos teatras baigiant sezoną pastatė vieną veiksmę belgų dramaturgo Michele de Geldero dramą „Eskorialas“, kurioje žymu surrealistu dvasia.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Sovietų daliniai traukiasi iš Afganistano

Vakariečių apskaičiavimu, tik trečdalis dalinių pasitraukė

Peshawar, Pakistan. Atrodo, kad sovietų traukimas iš Afganistano sulėtėjo ir gali nepasiekti žadėto 50% sumažinimo, numatyto rugpjūčio 15-tai, kaip sako Vakarų diplomatai ir rezistencijos šnekovai. Rezistentų apskaičiavimu tik 32,000 iš esamų (pagal sovietus 100,000 karių (115,000 vakariečių apskaičiavimu) buvo išvežti iki liepos mėn. pabaigos. „Nors žadėto dalinių skaičiaus jie ir nepasiektų iki nustatytos datos (rugsj. 15), mes vienok manome, kad jie traukiasi“, sako vienas vakarietis diplomatas Pakistane.

Kiti Vakarų diplomatai mano, kad sovietai bus priversti greičiau trauktis saugumo sumetimais, kai likusių dalinių skaičius pernešys sumažės. Tačiau daugelis afganų mano, jog sovietai ir toliau rems Kabulo vyriausybę medžiagomis bei naujais daliniais iš Sov. Sąjungos. O ir patys sovietai žadėjo palikti apie 10,000 „patarečių“ talkinti komunistinei Afganistano Liaudies Demokratų partijai.

Rezistentų veiksmi

Nors daugumas rezistentų pareiškė nepuoliant besitraukiančių dalinių, kad Maskva neturėtų preteksto dalinius sulaukyti, radikalesnėji žada kovoti su sovietais, kur tik juos rastų. Paskutiniomis savaitėmis jie pradėjo dažniau pulti Kabulą ir regioninius Kabulo valdžios centrus, dėl ko sovietai turėjo naudoti stiprią gynybą iš oro, kad jų daliniai galėtų laisvai judėti.

Nacionalistų rusų grėsmė

Maskva. Sovietų valdžios oficiozas „Izvestija“ vedamajame nuri sutramdyti „Pamjat“ ultra-nacionalistų rusų sąjūdį, kuris aršiai priešinas Gorbaciovo reformoms. Tame pačiame numeryje tilpo ir atviras laiškas, pasirašytas 59 leningradiečių moksleivų, kuriame šis sąjūdis buvo pavadintas „mirtina grėsmė mūsų ateičiai“. Jie ragino Sov. Sąjungos vyr. prokurorą panaikinti šį sąjūdį, kadangi jis pažeidžia Sovietinės konstitucijos pastraipą, pagal kurią yra draudžiama propaganda, kurstanti etnines bei rasines grupes. Laiške rašoma, jog „Pamjat“ skatina „karingą nacionalizmą ir antisemitizmą“.

„Pamjat“, veikias daugelyje miestų, kas ketvirtadienį Leningrade turi demonstracijas ir milicija jų netrukdo. Maskvoje anglų kalba leidžiamas „Moscow News“ praėjusi mėnesį spausdino eilę paskirų piliečių laišku, smerkiančių „Pamjat“ kaip rasistinę bei fašistinę grupę. Viename tokių laišku buvo pacituotas „Pamjat“ kalbėtojas, agituojąs deportuoti žydus bei kitas „svetimas rases“.

Vedamajame rašoma: „Pamjat“ nuri išryškinti žmonių tautinius skirtumus, sėti destruktivaus priešiško sėklas, o dabar jau yra atkreiptas prieš perestroiką“.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 16 d.: Šv. Rokas, Rugelė, Alviša, Butvydas, Jokimas.

Rugpjūčio 17 d.: Šv. Jacintas, Filipė, Saulenis, Sigitas, Mažvilė, Laisvydas.

ORAS

Saulė teka 5:58, leidžiasi 7:51. Temperatūra antradienį 100.1.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

LIETUVIŠKA GALVA NETURI PAKAITALO

Naudok sveiką protą retai pasitaikančių karščių metu, — tik tada išvengsi sunkių, net mirtinų su karščiu besirisančių negyvybių.

Dr. Robert Carlson,
 Loyola universiteto profesorius

Ši vasara yra nepaprastai karšta ir dėl to atsiranda galimybė žmonėms sunegaluoti su karščiu besirisančiais negyvybėmis. Žmogaus kūnas dvejopai gina nuo karščio: padidina kraujo apytaką odoje ir pagausina prakaitavimą. Abi šios priemonės saugoja kūną nuo perkaitimo.

Visi atsiminkime, kad žmogus privalo turėti sveiką širdį ir tokią kraujotaką, kad pajėgtų šiais dviem būdais gintis nuo per didelio karščio. Tokia dviguba sveikata yra tarsi šarvai ir skydas, kovojant su nuožmiu priešu. Neturint tokios apsaugos gresia perkaitimas su visomis, net mirtinomis pasekmėmis.

Kada kūnas nukentia nuo karščio?

Su karščiu susirūti negyvybės atsiranda dvejopu atveju: 1. kai jau minėtos dvi kūno apsaugos priemonės yra sutrikusios ir 2. kai kūnas dėl karšto oro ar sunkaus darbo ar mankštos kaista ir tampa per karštas, kad būtų iš kūno pašalinamas.

Kas daugiausia nukentia nuo karščio?

Tam tikros žmonių grupės daugiau ir greičiau nukentia nuo karščio. Pirmą grupę karščiu jautrių žmonių sudaro labai jauni ir gana senyvi asmenys. Jie turi būti saugojami nuo perkaitimo labiau negu kiti. Visas vargas, kad daugumas tokių karščiu jautrių negali patys saugotis nuo perkaitimo pavojaus dėl savo jaunumo ir persėdimumo. Jiems turime mes visi kiti tarp jų besirandantieji padėti gintis nuo perkaitimo.

Vienų metų amžiaus dar nesulaukę vaikučiai yra ypač jautrūs karščiu, nes jų kūno temperatūros reguliavimas dar nėra prisitaikęs prie didelių karščių. Iš kitos pusės, per 75 metų turintys mūsdiškai gyvena vieni ar iš lovos nesikeliantieji ir dėl to ne visada pakankamai naudoja skystųjų geriančiųjų (neturintieji kas juos reikiama pagirdo) būna didelio karščio aukos.

Dažnas pensininkas visai mažai naudingų skysčių geria

vien dėl to, kad jam nereiktu dažnai šlapintis, ypač naktį. Tai tas praeikęs mūsiškių tamsumas ir nerangumas prisaukia su karščiu susirūti negyvybės: tokie nerangumai nepildo išpraktuoto kūno skysčio. Pradžioje jie nieko blogo nejaučia, todėl ir negeria pakankamai, o kai pajunta, — jau per vėlu. Tada juos greitai pagalba nugabena ligoninėn per venas atstatyti kūno skysčius.

Todėl apsauga nuo karščio daromos žalos yra svarbiausias mūsų darbas. Padėkime jaunam ir senam neperkaisti, neprileisdami prie jų karšto oro ir juos neištroškusius reguliariai naudodami skysčiais girdydami. Tas padės apsaugoti nuo mirtinos negerovės, kuri ateina perkaistam.

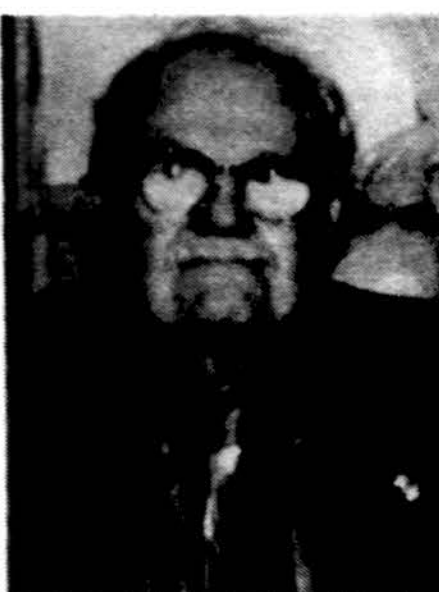
Antrą grupę karščiu jautrių žmonių sudaro plaučių ir širdies ligoniai ir nuo tokių ligų imantieji vaistus. Tokie vaistai dažnai sulaukia prakaitavimą ir varo šlapimą. Tokių vaistų tarpe yra vadinamieji „beta-blockers“, prieš depresiją vaistai, migdantieji, raminantieji ir prieš alergiją imami vaistai.

Trečią grupę karščiu jautrių žmonių sudaro tie, kurie karštame ore sunkiai dirba — daug energijos išleidžia: teniso žaidėjai, ristele bėgiotojai, prie statybų dirbantieji... Tokie raumenimis dirbantieji pagamina daugiau savo kūne šilumos, negu jos pajėgia išleisti.

Kokie negyvybės gali gautis dėl karščio?

Su karščiu besirisančiųjų kūno negyvybės gali būti, palyginti, lengvi, kaip karščio sukeltas mėšlungis („heat cramps“), arba gyvybei pavojingi, kaip saulės smūgis („heatstroke“). Mėšlungis yra stiprus, skausmingas raumenų susitraukimai. Jis gali gautis dvejopu atveju: 1. kada žmogus karštame ore būdamas per daug įsitempia ir 2. prie statybos darbų esąs asmuo, nors ir pakankamai vandens geria, bet druskos („electrolytes“) nepakankamai kūnui suteikia, tada jo kraujyje sumažėja druskos kiekis.

Daug rimtesnė su karščiu susirūti negerovė yra šiluminis išsekimas („heat exhaustion“). Šis kūno stovis atsiranda nepakankamai geriant vandens ir negaunant sūriai valgant karščio metu. Tada ima žmogaus kūnui trūkti ar tai vandens ar druskos ar abiejų. Tokie žmonės ima jausti penkeriopą kombina-

Du šimtmečiai — Antanas Kazaitis (kr.) ir Izidorius Straukas vien sveikus gerimus gausiai gerė ir vaisiais-daržovėmis daugiausiai mitę taip gražaus amžiaus sulaukė ir dabar Alvdoro pažmonyje Lietuvio sodyboje klausosi gydytojo patarimų sveikatos reikalui.

Nuotr. M. Nagio

cija negerumų: neišpasakytai didelį nuovargį, galvos sukimimą, pykinimą, nukritusių kraujo spūdių ir troškulį. Tokio stovio gydymas apima dvejopą darbą: 1. tokio ligonio perkėlimą vėsiomis vietomis (lauke esant, pavėsin) ir 2. atstatymą netektų skysčių ir druskos.

Tuojuo visi išmokime ir pamirškime visus penkis mirtinartinius negyvybės, atsirandantį žmogui esant karštyje. Jų vengdami nevaizduokime niekur per karščiu ir nesiraskime karštyje nei namuose, nei lauke: vėsininkime visi visomis mums prieinamomis priemonėmis: dėvėkime šviesių spalvų ir lengvus rūbus, nešiojime dideles, vėdangiančias skrybėles, niekada neapdengtos galvos ne laikykime. Ypač neįprastieji prie karščio, senesnieji ir ligotieji taip elkimės.

Lietuviškas protas — geriausias vaistas

Juokū čia tuo reikalu nėra ko kirsti: negydomas šiluminis išsekimas gali virsti į saulės smūgį („heatstroke“). Toks stovis reikalauja skubaus mediciniško gydymo, nes tokio stovio sulaukus mirtingumas yra tarp 15 ir 50 procentų. Ypač seniai — per 75 metus amžiaus turintieji labai nukentia. Todėl jais būtina visiemis rūpintis, kad jie nesulauktų tokio stovio.

Per visas karštas dienas geriausiai išvengsime su karščiu susirūti negyvybių saugodamiesi perkaitimo. O tokia apsauga yra ne kas kita kaip lietuviškas protas — savos galvos nepašildymas. Lietuviškai galvai nėra jokio pakaitalo: visi visada ją turime naudoti, norėdami išvengti negyvybių, kuriuos žmogus atneša karštos dienos.

Kūdikiai ir maži vaikai, o taip pat ir seneliai gyvena be oro vėsinatų sausakimšose butuose yra ypač jautrūs perkaitimui. Taip pat ir tie bei tos, kurie ar kurios vartoja širdžių vaistus ar turi cukraligę greičiau nukentia nuo karščio. Juos globėjai turi reguliariai prižiūrėti.

Svarbiausias darbas karštyje

Pats svarbiausias darbas karštyje yra pakankamas naudingų skysčių (ne svaigalų, ne šalto alaus, ne birzgalių) gėrimas. Čia seneliai dažnai apsidėdžia. Jie sako: geriu kiek galiu, o geria tik tik, kiek žvirbliai. Jiems reikia tame reikale pagalbos. Išidėkime visi: karštyje reikia gerti dažnai, reguliariai visai nelaukiant kada būsi ištroškęs. Tais atvejais reikia gerti visai nesant ištroškus, nenorint gerti. Tais atvejais vanduo yra geriausias vaistas, o vaistus geriausia irgi netrokštant.

Kad vanduo nepasidarytų koks, jo pakaitalai gali būti sriubų, vaisių, daržovių valgymas ir gėrimas limonado, apelsinų ar graifrukty sunku bei šaltos netikros arbatos (kmylių, liepžiedžių, uogienių, mėtų). Bėgikams karštyje troškulio nuraminimui ir vandens ar druskos papildymui yra geras

gėrimas „Gatorade“. Sūresnio valgio, kad ir atšaldytų ir supjaustytų ir „Lemon Pepper“ prieskoniu apibarstytų pomidorų valgymas irgi tinka tam reikalui.

Druskos tablečių (taip mūsikiams įprastų) medicina dabar nepatiria naudoti, nes jos dažnai sukelia pykinimą ir gali sulaukyti prakaitavimą.

Išvada. Kiekvienas sensitvė, savitai lietuviškos galvos netekdami. Tu nepadėsi tokiam, kuris sakosi, kad jam vieno pomodoro pakanka visai savatei. Jis turėtų kasdien valgyti dažnai ir po mažai: 6-8 kartus per dieną, jei jo plaučiai pūslėmis išvirsto, išsipūtė nuo

rūkymo. Bet ar jis paklausys? Toliau sena vaga eidamas jis, kaip sveikas kadaise buvęs, valgo tris kartus. Todėl dūsta, dėl nevirškinimo svorį pametęs, į giltingą virsta.

Tokie ir panašūs neklaužados skysčiai vos suvilginę lūpas, sakosi jiems gerti jau gana. Be prisipyrusio raginimo jie nesitolina nuo saulės smūgio taip, kaip kad arkliai neina iš degančio tvarto.

Todėl vadovaujami savų vadovų visi sveikiesi parapičiai būtinai sužinokime, kur koks mūsų brolis ar sesuo yra reikalingas ar reikalinga pagalbos karščio (o kitu atveju, šalčio) metu, nors jie ar jos ir neprašytų. Eikime jiems suteikti būtiną pagalbą. Padovanokime jiems turimus ir nevertojamus savo vėsinatuvus, fenus. Pinigučiai pensininkai dažnai labiau saugoja dolerį negu savą gyvybę. Vis vien ir tokiems dvasia paliegiams taktikime: už jų pinigų jiems įtaisykime vėsinimo priemones.

Labai gaila tokių likimo: turėdami pinigų daugiau nei proto, jie, širdininkai būdami, save žūdyte žudo, nesisamdydami padėjėjos namų ruošai. O kai dėl savo šykštumo prisiartina be laiko prie kapų duobės, jų niekada nežūrėję, jiems nepagelbėję giminaiciškai kaip plėšikai velka, veža, neša visą geresnę, kas sau pagrobę mantą, o likučius į gatvę išmeta.

MOSŲ KOLONIJOS

Kennebunkport, Me.

VASAROTOJŲ CHORO KONCERTAS

Vasarotojai suvažiuoja į pranciškonų vasarvietę Kennebunkport, ME., ne vien dėl pajūrio, gražių pastatų ir pušimis apaugusių vietovių. Tas visas grožybės jie galėtų rasti arčiau savų namų. Mes visi, kurie metų metais užsakome kambarius liepos mėn. ir rugpjūčio pradžioje, turime vieną alkį — lietuvių kalbos ir lietuviškos. Išauginti nepriklausomoje Lietuvoje, ten išėję mokslus savo gimtąja kalba, mes jaučiamės kažkaip šiltai, kada galime lietuviškai ir padainuoti.

Vasarotojų choras susikūrė savaime. Atsirado lietuviai, kurie norėjo dainuoti ir a.a. Izidorius Vasyliūnas sutiko chorą paruošti. Tas choras ir šiandien egzistuoja teoretiškai, o praktiškai, kada suvažiuoja choristai iš įvairių vietovių. Choro koncertas, kuris šiemet įvyko rugpjūčio 3 dieną yra metinė šventė Kennebunkport vasarvietėje. Choristams pagertbi į sceną yra šaukiamas kiekvienas choristas ir choristė atskirai, pažymint vietovę, iš kurios atvyko. Choriui šiemet akompanavo ir istojimus rodė Eleonor Dow, vietinė pianistė ir gera muzikė. Dėl mūsų choro gaidų perrašėjimo primityvumo, daugiausia nestantant dinaminio ženklo, vadovė prašė išversti žodžius, kad galėtų dinamiškai dainas patvarkyti, atsižvelgdama į turinį.

Choro koncerto programon įėjo 9 dainos, du duetai ir solistas smuikininkas Julius Veblaitis. Choristai turi geras balsus, dainas moka ir kada chorvedė paprašė užtraukti dainą, ji pati nustebo, kaip gražiai akordai skambėjo. Žinoma dinamika sudarė problemą, nes mūsų chorai mažai dėmesio kreipia į dinamiką, žinoma, ne visi. Į choro programą įėjo šlama miško vėjas — C. Žižiūnas, Mergužė, lelijė — J. Bendorius, Siuntė mane — liaudies daina, harmonizuota A. Mikulskio, Per giria girele — liaudies daina, Mergaitė — nežinomas

autorius. Tos penkios dainos praskambėjo didingai, švelniai, kur to muzika reikalavo. Daug pojimų buvo gauta už pirmąsias atliktas dainas. Nemažiau buvo plota ir duetams, kuriuos atliko Bronė Stravinskienė ir I. I. Kučauskas. Jie padainavo Bernelis tinginėlės ir Eikime mudu abudu. Tos dainos yra gerai žinomos atliekamas, kaip ir klausytojams, ir yra mėgiamos. Toliau smuikininkas Julius Veblaitis, atliko keturis veikalus.

Smuikininkas turi malonų toną, veikalai parinkti klasiniai ir jo grojimas darė įspūdį susirinkusiems, nes klausytojai karštai plojo. Jau seniai girėjomės smuikų mūsų renginiuose. Smuikininkui atlikus savo programą vėl atsirado choras scenoje. Buvo atlikta Broliai žemę išpūrenę — F. Strolis, Stoviu aš parimus — nežinomas autorius, Žygis į Vilnių — K. V. Banaitis ir paskutinė daina Lietuva brangi — J. Naujalis, choras dainavo unisono ir prie jo prisijungė visi klausytojai. Tai buvo įspūdingiausia. Choro dainavo Bronė Stravinskienė, Eva Skudinskienė, Janina Brazauskienė, Birutė Kočienė, Ona Jesūnas, Danutė Rogers Roma Krūšinskienė, Liusė Garbiniene, M. Murauskienė, G. Aleksandravičienė, Olga Janušienė, El. Vasyliūnienė, Julius Veblaitis, Balys Brazauskas, J. Palonis, Antanas Krūšinskas, Marius Sodonis, Justinas Buivis, I. I. Kučauskas. Man teko garbė būti pranešėja ir interpretatore.

Elena Vasyliūnienė

DIDŽIULIS VIEŠBUTIS

Stoufer bendrovė nusprendė iki 1991 m. pastatyti 600 kambarių viešbutį Chicago gatvės ir Wacker Dr. sankryžoje. Kai nuos 82 mil. dolerių.

BRANGSTA GAZOLINAS

Chicagoje padidėjo gazolino pareikalavimas ir dėl to pakilo kainos. Nuo birželio mėnesio pa-brangs 6 ct. už galioną.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
 Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.
 Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Sešt. pried)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

Tegul nelieta ne vieno taip ar panašiai savo sveikatos nevėtinančio mūsikiško. Visi sveikies galvos savininkai dėkime labai daug pastangų minėtai lietuviškos galvos netekusiems padėti, jų sveikatą kuo geresniam stovyje, ypač per karščius, užlaikyti.

Pasiskaityti. Jane Brody's Personal Health. Times Books.

DR. LINAS A. SIDRYS
 AKIŲ LIGOS, CHIRURGIA
 2636 W. 71st Street
 Pirmia trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais.
 Susitarimų skambinti 436-5566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
 AKIŲ LIGOS — CHIRURGIA
 166 East Superior, Suite 402
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
 IR ODOS CHIRURGIA
 (Augliai nuimami kabinete)
 Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
 2434 W. 71st Street, Chicago
 Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
 Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
 SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
 EMOCINIS LIGOS
 CRAWFORD MEDICAL BUILDING
 6449 So. Pulaski Road
 Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
 3900 W. 95 St.
 Tel. 422-0101
 Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
 VAIKŲ LIGOS
 6441 S. Pulaski Rd.
 Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
 Nechirurginis išsiplėtimų venų ir hemoroidų gydymas
 5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
 Valandos pagal susitarimą
 Penkt., antr., ketv. ir penkt.
 Reikalingi esant atvažiavimui ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
 2659 W. 59th St., Chicago, IL
 Tel. 476-2112
 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
 Tel. 598-8101
 Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 1443 So. 50th Ave., Cicero
 Kasdien 1 iki 8 val vak.
 išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
 DR. JAMES BURDEN
 INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
 GYDYMAS BEI CHIRURGIA
 155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
 Tel. 585-2980 (veikia 24 val.)
 Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
 SPECIALISTE
 MEDICAL BUILDING
 3200 W. 81st Street
 Kabineto tel. RE 7-1168;
 Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabineto perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
 2454 W. 71st Street
 434-2123
 Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
 4255 W. 63rd St.
 Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
 6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
 7722 S. Kedzie Ave.,
 Chicago, IL 60652
 Pirm., antr., ketv. ir penkt.
 pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
 6132 S. Kedzie
 Chicago, IL 60629
 Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
 SURENDER KUMAR, M.D.
 Širdies ir Kraujagyslių Ligos
 Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
 CHIRURGIA
 6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
 1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
 Tel. 742-0255
 Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
 9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
 1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
 Tel. 598-4055
 Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
 OPTOMETRISTAS
 Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
 Contact lenses
 2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
 Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabineto perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė — Chirurgija
 2454 West 71st Street
 Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
 Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
 2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
 Tel.: 436-0100
 11800 Southwest Highway
 Palos Heights, Ill. 60463
 (312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
 PROSTATO CHIRURGIA
 2656 W. 63rd Street
 Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
 Šešt. pagal susitarimą
 Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDS VIŽNAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
 Kalbame lietuviškai
 6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
 Valandos pagal susitarimą
 Tel. 585-7755

Per karščius išmintingai elgiamės gausiai vaisių — daržovių valgydami ir nuo dešrų — taukų kiek galint susilaikydami.

Šnekama jau

PRAVERTOMIS BURNOMIS

„Mes atėjome į pasaulį tuo metu, kai visuomenė ėmė atbusti po košmarinės konklagerio nakties, kai akli kurti vagonai nustojo dundėti į tolimą šiaurę, o „tėvo ir mokytojo“ palaikai buvo iškeldinti iš Mauzoliejaus. Ir, regis, jau pats pirmasis oro gūrkšnis turėjo laisvės prieskonį... Ir augome, nieko, o nieko nežinodami, išskyrus tai, kas įtraukta į mokyklinę programą. Paslaptį būdu tapome ateistais – žmonėmis, neigiančiais dievo, antgamtinių jėgų buvimą – neturėdami apie juos menkiausio supratimo. Kad reikėtų bent kiek pastudijuoti patį neigimo objektą – bent jau pavartyti kokią Bibliją, apie tai nebuvo nė kalbos“.

Šitaip „Kultūros baru“ žurnale (nr. 6, 1988) rašo jauna žurnalistė Laima Kanopkienė. Rašinio antraštė: „Mes turime istorinį šansą“. Toliau ji „glasnost“ dėsnio pasinaudojama, tėsia: „Nuo pat gimimo, kaip ir numatyta, esame „patriotai internacionalistai“, todėl nebūtina aiškintis šių sąvokų turinio. Mokyklose – nuo pradinio iki aukštųjų – sistemingai, nuosekliai, vykdomas karinis patriotinis auklėjimas, ir tas lakstymas su duokaukėmis po apylinkes kaip tik, pasirodo, išreiškia Tėvynės meilę... Patys nepastebėję, kartu su kitais praradimais netekome nacionalinio imuniteto, tapome visų vėjų perpučiami ir vykome į komjaunuliškas statybas už daug kilometrų, plėsdami populiarų dainelę apie tai, kad mūsų adresas ne namai ir ne gatvė, bet visa Tarybų Sąjunga“.

Str. autorė pastebi, kad Lietuvoje buvo smarkiai vykdomas asimiliacijos procesas, Lietuva palikusi „sąjunginę respubliką“, jos savarankiškumas buvęs paraližuotas, sąjunginės (Maskvos) žinybos vykdžiusios savo diktatą ir nekontroliuojamos veikusios Lietuvoje. Ir tai viskas buvę prieš Lenino dėsnius, nes jis supratęs Tarybų Sąjungą kaip suvereninių – savarankiškų valstybių junginį. „Nors ir išgabenome Josifo Visarionovičiaus palaikus iš Mauzoliejaus, bet vis dėlto nenustojome vadovautis jo suformuluotais geležinės centralizacijos principais. Ir atsikilo tai, kad dar ir po Stalino mirties „ne liaudies kalba liaudies vardu. Viešojo nuomonė nustoja buvusi viešąja – ji tiesiog netenka tribūnos“.

L. Kanopkienė aiškina, kad vis dėlto ir dabar Lietuvoje atsiranda veikėjų, kurie nori „subdyti revoliucinį persitvarkymą. Ne kas kitas, o jie stengiasi ir toliau išlaikyti neliečiamas „tylejimo zonas“, jie įrodinėja viešumo žala, ragina nubrėžti aiškias demokratijos ribas, nes antraip būsią išardyti socializmo pamatai“. Čia ji dar primena Lenino posakį, kad „socializmo niekas nesukompromituos, jeigu jis pats nesukompromituos savęs“.

Šiuo metu okup. Lietuvos rašytojų savo spaudoje daugiausia rauda dėl Stalino laikais nužudytų ar kitu būdu represuotų savo veikėjų. Išaiškėjo, kad Stalinui buvo nemielūs iš Lietuvos pabėgę komunistų veikėjai. Berijos agentai juos suimdavo, žiauriai tardydavo, „teisavo“. Taip 1933 m., kai Lietuvos vyriausybė padarė susitarimą apsiųsti su Sovietais politinius kalinius, į Lietuvą sugrįžo 14 dvasininkų (jų tarpe vysk. T. Matulionis) ir 4 pasauliečiai. Lietuva atidavė 24

žymius komunistus. Tačiau visi jie buvo Maskvoje suimti, žiauriai tardyti, kai kurie nuteisti, o vienas, mokėjęs kalbėti vokiškai, buvo įtartas vokiečių šnipu ir sušaudytas. „Liter. ir meno“ savaitraštyje Eusejus Jacovskis (gimęs 1918 m. Kijeve, karinis politrukas), verkia dėl neteisėtų represijų, sakydamas: „Praregėjome, kad Stalino aukų sąrašas pasipildė naujomis senų bolševikų pavardėmis, kurių tarpe buvo vienas iš Liet. kom. partijos įkūrėjų ir vadovų Zigmas Angarietis bei didelė grupė gyvenusių Tarybų Sąjungoje politinių emigrantų – ištikimų kom. partijos veikėjų“. Toliau jis išvardina daugybę pavardžių, kurių gal pusė nelietuviškos kilmės. Apgaili, kad „kilęs iš Rokiškio tarybinis lakūnas, dukart Sovietų Sąjungos didvyris Jokūbas Šmuškevičius ir kartu su juo 19 karo ir partijos veikėjų buvo kritiškiausiu Didžiojo Tėvynės karo momentu – 1941. X. 28 sušaudyti netoli Kuibysėvo“.

Kitomis progomis „Tiesoje“ vėl „raudama“ dėl eilės kitų komunistų veikėjų, kuriems pavartotos represijos, įskaitant kankinimus bei sušaudymus: generolai – J. Uborevičius, Vyt. Putna, J. Blaževičius, J. Šmuškevičius, plk. J. Vareikis. Pats Zigmas Angarietis žiauriai nukankintas 1940. V. 22. Kitos aukos: St. Matulaitis, V. Serventa, K. Matulaitis, Kapsuko žmona D. Tautkaitė, El. Tautkaitė, Br. Prankus – Žalionis, Ig. Gaška, R. Šarmaitis ir dešimtys kitų. Netgi lietuvių pabaisa rašyt. Aleksandras Guzevičius-Gudaitis sov. Lietuvos saugumo liaudies komisaras, buvęs apkaltintas nepakankamai griežtai vykdes Berijos užmačius, 1945 m. rugpjūtį savo vasarvietėje prie Vilniaus buvęs suimtas, iškrautas ir iš užimamų pareigų atleistas. („Tiesa“, Nr. 119).

Mykolas Karčiauskas, poetas (gim. 1939 m.). KP narys nuo 1963 m.) turi drąsos sustoti (L. ir M. Nr. 26) ir prie nepriklausomos Lietuvos kultūrininkų bei rašytojų represijų metu nukentėjusių pavardžių, daugelį jų išskaičiuodamas: Kaz. Bizauskas, prof. Pr. Dovydaitis, kun. Ben. Andriuska, Ant. Baltarmiejūnas – Gilbonis, Vyt. Bičiūnas, Stasė Bogušytė-Skipienė, Alb. Briedis, Pr. Genys, K. Ciplys, K. Inčiūra, P. Kubilius, J. Kuzma, P. Ruseckas, Ant. Valaitis, P. Kupčiūnas, M. Banėvičius, K. Boruta, K. Jakubėnas, L. Daukša, V. Drazdauskas, J. Graičiūnas, V. Katilius, J. Keliuotis, Ant. Miškinis, K. Šakenis, J. Šukys, J. Tarvydas, J. Urbšys, J. Žilabys, A. Vengris, L. Sakalinis-Zukauskas... Buvę „užkliudyti“ Balys Sruoga, V. Mykolaitis-Putinas, J. Paukštelis, E. Matuzevičius ir kt.

Rašinio pabaigoje M. Karčiauskas rašo: „Kas suskaičiuos, kiek Lietuva prarado kartu su didžiu emigrantų srautu, kiek kūrėjų paliko gimtinę ir pasirinko išeivio kelią, pabūgę stalininių represijų? Svajotoji lietuviai Stalino lageriuose, Vakarų Europos stovyklose apie naują Lietuvą Britų Hondure, kūrė planus, kaip pastatyti Lietuvą Vorkutoje ar Magadane, nes nieko nežinojo, kas dedasi Lietuvoje. Kūrė būsimos Lietuvos valstybės ženklus, himno žodžius, giedodami tyliai barakuose, kad ateis diena, bus paskutinis posūkis ir juo žengs didvyriai, išlikę gyvi lietuviai“.

b.kv.

ŠETONO PAUNKSNĖS VAIKAI

Anglų kalba vaizdajuostė apie Vingio parko demonstracijas

Šių metų liepos 9 d. Vingio parke Vilniuje susirinko daugiau kaip 100,000 lietuvių sukurti grįžtančius delegatus iš 19 komunistų partijos konferencijos Maskvoje. Tą dieną dalyvavusių šioje didžioje manifestacijoje, kurią surengė Lietuvos Persitvarkymo sąjūdis, tarpe buvo ir skautininkas Juozas Bružas iš JAV-bių. J. Bružas tuo metu buvo nuvykęs kaip turistai. Su savim jis turėjo video aparatūrą ir filmavo dienos įvykius. Jam pavyko nufilmuoti dvi su puse valandų susirinkimo eigą ir parsivežti atgal į JAV-bes. Iš viso sąėjimas tęsėsi tris su puse valandų.

Jam grįžus, filmas buvo trumpintas į vienos valandos ilgį ir šiuo metu yra rodomas lietuvių kolonijose. Tačiau apie Lietuvos nepaprastus įvykius turi sužinoti ir plačioji Amerikos publika. Tad greitai buvo apsiimta sudaryti ir paruošti anglų kalba vaizdajuostė, kuri naudotųsi J. Bružo susukta medžiaga.

Greitas darbas

Šiam projektui vadovauti apsiėmė Rasa Razgaitienė, turinti patirties su vaizdajuostėmis, kurias yra paruošę ir išleidę Americans for Due Process. Techniškus patarimus davė Gerimantas Penikas. Su juostelei anglų kalba paruoštais paaiškinimais daug prisidėjo Lietuvos Informacijos centro Washingtono skyriaus vedėjas Viktoras Nakas. Vaizdajuostės karpymo ir redagavimo darbus atliko Vytautas Navickas. Rezultatas yra aukšto lygio ir daug informacijos įdomiai sutelkianti juostelė, kuri yra naudinga mokykloms, televizijos programoms, kongresmenams, senatoriams, jų štabams ir pan.

Juostelės ilgis yra 18 minučių. Tai lengvai įperšamas ilgis amerikiečiams. Amerikos pasaulyje vyrauja mintis, kad kuo trumpiau, tuo geriau.

Juostelės pradžia rodo minią, kuri renkasi į Vingio parką tą dieną. Pabrėžiama, kad toks skaičius asmenų yra nuostabus, nes Lietuvoje iš viso yra tik 3.6 milijonai žmonių. Dar nuostabiau tai, kad jie susirinko be jokių oficialių skelbimų, viskas buvo pranešta žodžiu vieno žmogaus kitam. Rodomi plakatai, kuriuos žmonės nešėsi į parką tą dieną ir parūpinami anglų kalba vertimai: Suverenitetas Lietuvai, Gražinkite Lietuvos

JUOZAS AUKŠTAITIS

tautinę vėliavą, Tautos stiprybę – vienybę, Valstybingumą Lietuvai, Persitvarkymą remiamame konkrečiais darbais, Šalin funkcionierių privilegijos, Lygios teisės ateistams ir tikintiems, Gražinkit bažnyčias ir Katedrą tikintiems, Išvalykite sąžines ir upes ir pan.

Įvade paaiškinama, kad su Gorbačiovo paskelbta perestroika įvykiai Pabaltijo valstybėse yra pradėję greitai judėti. Šis buvęs nepriklausomas kraštas pradeda reikalauti ekonominio ir kultūrinio suverenumo. Politiniai ir visuomeniniai reikalavimai, kurie prieš porą metų buvo skelbiami tik iš pagrindžio ir autoriai už savo darbus dažnai būdavo nubausti, dabar yra viešai skelbiami ir viešai tūkstantinių minių priitariami. Pirmą kartą po sovietų okupacijos ir represijų Lietuvoje vyksta tautinis atgimimas.

Vaizdajuostė paaiškina, kad Persitvarkymo sąjūdis susikūrė birželio 3 d. ir kad, remdamis Gorbačiovo paskelbtus siekius, jie pritaria demokratizacijai ir pasikeitimams. Rodoma jų emblemą (Gedimino stulpai žaliaame fone) ir vėliavą. Paaiškinama ir žmonių masė, kuri

vieningai kartoja: „Lietuva, Lietuva, Lietuva“.

Atgimimas

Vaizdajuostei, kuri vadinasi „Rebirth of a Nation“, buvo paruošti vertimai iš lietuvių kalbos kai kurių kalbėtojų minčių. Buvo išverstas ir Lietuvos himnas, kurį minia giedodami. Anglų kalba pranešėja pastebi, kad ne visi žinojo žodžius ir girdėjojį nemažai disonanso, nes himnas jau keturiasdešimt metų uždrausta giedoti.

Rodoma, kai vienas iš Persitvarkymo atstovų su žaliu raiščiu ant rankovės rodo į balkoną ir klausia, kodėl ir publikai, ir rengėjams draudžiama ten eiti. Duodama suprasti, kad ten viską stebi saugumas. Minia švilpia savo nepasitenkinimą. Vėlesniam gabaliuke rodomas sovietų televizijos atstovas A. Jakubėnas, kuris aiškina, kad, nors jie filmuoja, jie neturi leidimo transliuoti. Jis ten pat kreipiasi į centro komiteto narius nedrausti transliavimo.

Vyriškas balsas anglų kalba perteikia rašytojo Vytauto Petkevičiaus pagrindines mintis, kurios liečia sąjūdžio tikslus. Filosofas Jokūbas Minkevičius

Argentinos Tautinių šokių grupė „Inkaras“, vadovaujamas J. Puliko, šoka tautinius šokius Jau-nimo centro salėje.

Nuotr. Rūtos Musonytės

PALIKAU PĖDAS EUROPOJE

VINCAS ŠALČIŪNAS

19

Į kairę nuo bazilikos vienoje rūmų sienoje iškilęs masyvinis bokštas, statytas 15 šimt., ir sudėtas iš keturių sekcijų. Apatinėje sekcijoje yra skliautuota vartų anga, antroje – apie 20 pėdų diametro laikrodis, kuris rodo ne tik valandas, bet ir saulės kelią bei metų laikus. Trečia sekcija yra įdomiausia. Čia nišoje sėdi paauskuota Madona su kūdikiu.

Šeštinį savaitę, laikrodžiui mušant valandas, pro šonines duris išeina angelas ir Trys Karaliai su dovanomis, nusilenkia Madonai ir vėl dingsta kitose duryse. Viršutinėje sekcijoje paauskuota sparnuota liūto figūra laiko Evangelijos knygą. Tas Venecijos ir šv. Morkaus simbolis mieste daug kur matomas. Ant bokšto viršaus stovi dvi milžinų figūros, kurios, laikrodžio tvarkomos, kėjais dažniau didžiulį varpą skelbdamos valandas bei jų ketvirčius.

Galvą pasukęs kiek į dešinę, matau garsiuosius Dožų rūmus (Palazzo Ducale), susidedančius iš trijų ilgų pastatų, kurie supa keturkampį kiemą. Vieną kiemo galą uždaro šv. Morkaus katedra. Prie rūmų yra nedidelė aikštė (Piazzetta), kurios gale stovi du aukšti marmuro obeliskai. Ant vieno jų viršaus stovi stambi vyriška figūra, o ant kito anksčiau stovėjęs sparnuotas liūtas, turbūt, bus kur nors „nuskridęs“.

Nusileidžiu iš bokšto žemyn ir tik dabar pastebiu, koks gražus yra jo priestatas, vadinamas Logetta! Jo laiptai užveda į platformą, aptvertą puošnia marmu-

ro tvorele. Priestato sienos nišose tarp trijų skliautuotų durų yra romėnų dievaikių bronzinės statulos. Aukščiau jų yra dar kelios figūros ir trys bareljefai, kurie vaizduoja Venecijos respublikos galybę. Tada vėl marmuro tvorelė, panaši kaip žemiau. Tikras viduramžių deimantukas! Pats varpinės bokštas buvo pradėtas statyti 9 amž. ir užbaigtas gerokai vėliau. Pagaliau 1902 m. bokštas sugriuvo. Logetta buvo atkurta iš griuvėsių, bokštas atstatytas ir vėl atidarytas publikai 1912 metais.

Meno turtų gausybė

Toliau jau seku gidę, kuri visus veda į baziliką. Koks nepaprastas jos prieangio grožis! Sienos ir stulpai spalvoto marmuro, grindys išmargintos raštais, o lubų skliautuose auksiniam fone žėri spalvingos mozaikos. Bazilikos viduje dar puošniau. Pilioriai ir sienos brangaus marmuro, o lubos ir skliautai spindi auksu ir puošiasi religinėm mozaikom. Lubose yra 5 milžiniški kupolai, pro kurių langus įeina dienos šviesa, o jų skliautuose ir vėl žiba auksas ir mozaikos.

Bazilikoje yra daug gražių altorių ir koplyčių, bet tuoj į akį krinta didysis altorius, kurio priekyje yra marmurinės grotelės. Virš grotelių keli stulpai laiko iškeltą išilginę platformą, ant kurios stovi didelis kryžius ir 12 bronzinių statulų. Sienoje už altoriaus yra didelė plokštė, kurioje yra net 80 plokščių, kiekviena auksinių rūmų. Apsidod didžiule laiminančio Kristaus mozaika, užimanti visą sieną. Altoriaus kairėje ilsi evangelisto šv. Morkaus palaikai. Jis buvęs nukankintas Aleksandrijoje ir ten palaidotas.

Dviem Venecijos pirkliais 828 metais pavyko šventojo palaikus slapiai iš ten atgabėti į Veneciją, kur jie buvo laikomi mažoje bažnytelėje. Po dešimties metų buvo pašatytą jiems laikyti tinkamesnė vieta

pabrėžia, kad lietuviai turbūt jau nebetelpa į žodį persitvarkymą, kad jau reikia vadinti įvykius atgimimu. Pasakė jis: „Juk ne veltui yra giesmė: „Lietuviais esame mes gimę, lietuviais turime ir būt“. Poetas Sigitas Geda siūlė Lietuvai išsibelėti iš „skęstančios Nojaus arkos“, susirenkant tai, kas „priklausė mums ir mūsų seneliams: mūsų daiktus ir mūsų žaislus, mūsų vėliavas, mūsų knygas, mūsų bažnyčias ir visas mūsų relikvijas“. Tesė jis, kad gal priežastis, kodėl lietuviai šiandien yra tokie baiktūs, skeptiški ir pasimetę yra tai, kad „mes visi išaugom šetono paunksmėje“. Minia gyvai reagavo į jo žodžius.

Išversta iš Algirdo Brazausko, aukšto komunistų partijos pareigūno, kuris buvo vienas iš grįžtančių delegatų, pasakymas, kad Lietuvos ekonominės bėdos pareina iš to, kad ji atseit sunaudoja daugiau, negu pagamina. Minia ji nušvilpia, paaiškinama, kad Lietuvoje yra galvojama, kad šis kraštas kartu su Estija ir Latvija yra ekonomikai išnaudojami sovietų režimo.

Parodomos minios reakcijos, kai pranešama, kad yra rekomenduojama įteisinti trispalvę ir įvesti lietuvių kalbą kaip tautinę kalbą. Pagautas momentas, kai minia atsako „Ne, ne, ne“ ar ji norinti, kad Lietuvoje testų si branduolinių jėgainių statyba Ignalinoje. Taip pat paaiš-

kinama, kad tą popietę žmonės garsiai reagavo žodžius: „Gėda, gėda, gėda“, kai buvo apibūdinami biurokratiniai valdžios prasižengimai.

Trumpai apibūdinamas Antanas Terleckas ir Lietuvos Laisvės lygos siekiai. Jis rodomas laikantis nublukusių trispalvę išsaugotą iš nepriklausomybės laiku.

Taip pat pamatome publiką sustojančią tylos minutei paminti tuos, kurie buvo ištremti į Sibirą. Paaškinama, kad daug lietuvių prarado šeimos narius, kai šimtai tūkstančių lietuvių buvo iš Lietuvos išvežti. Leidžiama žinoti, kad šiuo metu Lietuvoje yra prasidėjęs girdėtis baltų, kurie reikalauja, kad valdžia pradėtų patraukti atsakomybės tuos sovietus karu nusikaltėlius, kurie buvo atsakingi už šitokią žiaurumą.

Duodama ištrauka iš jauno esto kalbos, kuris atstovavo estų „Peoples' Front“, kuris sakosi turis daugiau kaip 40,000 narių. Jis kalbėjo lietuviškai ir palinkėjo Persitvarkymo sąjūdžiui geriausios sėkmės. Taip pat rodomas muzikologas Landsbergis, kuris pabrėžė Lietuvos unikalumą pasaulio tautų „gelyne“.

Vaizdajuostės gale rodoma jūra lietuvių, kurie yra susikabinę rankomis ir jas iškelę vieningai gieda „Lietuva brangi“. Pastebima, kad nežinia ką ateitis atneš, nes situacija Lietuvoje šiuo metu per daug kinta. Tačiau yra aišku, kad nebet vėl bus įvestas stalininis teroras ir genocidas, šiuo metu bręsta nauja generacija lietuvių, kurie yra įskiepyti tautinio atgimimo jausmų ir galės užtikrinti lietuvių tautos išlikimą būsimame šimtmetyje.

Vaizdajuostė užsibaigia su publikos vaizdu, kuriame plevėsuoja trispalvė, Vytis, rankomis aukštai plojama ir kartojama: „Lietuva, Lietuva, Lietuva!“

Ši puiki vaizdajuostė pajėgia per labai suglaustą laiką pasakyti nepaprastai daug ne tik apie dabartinę Lietuvos įvykius, bet ir apie jų prasmę istorinėje perspektyvoje. Didelį darbą yra atlikę jos pagamintojai. Filmas ypač aktualus dabar, nes rugpjūčio 23 d. Lietuva ruošiasi vėl viešai sueiti ir paminėti Molotovo-Ribentropo sutartį. Televizijos stotys, ypač vietinės, galėtų būti prikalbinamos pasinaudoti ištraukomis iš juostos ir paminėti dabartinius įvykius Lietuvoje.

Didžiosios sielos ieško tik to, kas didinga. H.F. Amiel

Prel. Pranas Bulovas – jubilatas

PREL. PRANAS BULOVAS

45 metai kunigystės

Rugpjūčio 21 d. prel. Pranas Bulovas, Atsimainymo lietuvių parapijos klebonas, Maspeth, N.Y., švenčia savo kunigystės 45 metų sukaktį. Prelatas yra gimęs Chicago, Ill., 1916 m. balandžio 21 d. Augęs ir pradinę mokslo eiles Brooklynne Šv. Jurgio parapijos ribose. Paskiau baigė Marianopolio kolegiją ir vėliau seminariją, kunigu išvestas 1943 m. rugpjūčio 8 d. Pradžioje kurį laiką misijonieriaus. Patoracinę tarnybą uoliai vyko V.J. Atsimainymo parapijoje, Maspeth, N.Y., jau 36 metus. Pirmą buvo pagalbininkas prel. Jonui Balkūniui, o nuo 1972 m. sausio 1 d. parapijos administratorius ir nuo 1972 lapkričio lig dabar klebonas.

Per 16 metų metų rūpestingai vadovauja ir tarnauja parapijiečių dvasiniams uždaviniais ir finansiniams parapijos reikalams. Jis tęsė ir plėtė darbus, kuriuos prel. Jonas Balkūnas ilgą laiką puoselėjo. Prelatas Bulovas pertvarkė parapijos salę ir vis gerina, kad parapija ir organizacijos galėtų patogiai naudotis. Bažnyčioje įrengė atgailos susitaikymo kambarį. Parapijos 75 metų jubiliejus proga atnaujino bažnyčią iš lauko ir vidų suolus, išklėjo naujais kilimais grindis net antrą sykį. Su karo katalikų veteranų 869 skyriaus parama įrengė memorialą mirusiems karo veteranams. Su Lietuvos Vyčių 110 kuopos Maspeth, N.Y., didžiū rūpestiu ir dosnia parama prie Atsimainymo parapijos bažnyčios buvo pastatytas didingas lietuviškas kryžius, kuriame sudėtos Lietuvos išdrožtos statulėlės. Prie kryžiaus vykdoma L. Vyčių religinės programos religinių ir tautinių minėjimų progomis. Kryžius yra atnaujinamas ir aikštelėje vyčių rūpestiu žaliuoja graži žolė, rūtų krūmai ir specialus paminklas žuvusiems už Lietuvos laisvę atminti. Čia praeiviai dažnai sustoja, susimasto, pasimeldžia ir pasigėri taip prasmingu lietuvišku paminklu. Naktį prie kryžiaus žiba šviesa.

Prelatas aktyviai dalyvauja parapijos organizacijų programose, yra Vid. Atlanto L. Vyčių apskrities ir Great Neck L. Vyčių kuopos dvasios vadovas.

Jis yra Šv. Onos sodalicijos, Rožančiaus draugijos, Tretininkų, Šv. Vardo draugijos, Aukšnio amžiaus klubo nuolatinis palaikytojas savo taikliais pamokslais ir žodžiais susirinkimuose bei renginiuose. Jis yra Katalikų Karo veteranų 968 skyriaus kapelionas. Aktyviai padeda metiniam vyskupijos finansiniam vajui sutelkti skirtas sumas parapijoms. Tarp jų Atsimainymo parapija turi sutelkti apie 13,000 dol.

Finansiškai paremti parapijos išlaikymą prelatas vadovauja su uoliais parapijiečiais bingo žaidimams, kurie yra didžiojo bingo salėje, Maspeth, N.Y., kiekvieną antradienį 12 v. dienos. Parapija gali pasiūlyti savo dosnumu įvairiems religiniams uždaviniais vyskupijoje ir visoje Bažnyčioje. Prelato veiklą įvertino Brooklyn-Queens vyskupas Francis J. Mugavero ir pagerbė popiežių Jonas Paulius II suteikdamas prelato titulą 1982 m. liepos 3 d.

Jungtinės parapijos draugijos dabar rengia prel. Prano Bulovo pagerbimo banketą su programa. Rugpjūčio 21 d. sekma-

LIETUVIO FONDO ĮGALIOJIMAI, PELNO SKIRSTYMAS, KAPITALO TELKIMAS

ANTANAS JUODVALKIS

Lietuvių Fondo įsteigus, JAV LB krašto valdyba per turimą apylinkių ir apygardų tinklą įsijungė į aukų telkimą. Apylinkių valdybos išskirdavo vieną narį specialiai Lietuvių Fondo reikalams. Kad darbas būtų sėkmingesnis, didesnė vietovėse LF reikalams skirtas valdybos narys sudarydavo komitetą iš kelių ar keliolikos narių. Pirmąjį LF dešimtmetį apylinkių valdybų ir LF reikalams skirtų narių – įgaliotinių veikla buvo reikšminga ir buvo sutelktas pirmas milijonas dol. pagrindinio kapitalo. Vėliau apylinkių valdyboms besikeičiant, dėmesys LF aukų rinkimui pradėjo mažėti ir kai kuriose apylinkėse išnyko LF reikalams skirtos valdybos nario pozicija.

Sustiprėjusi LF vadovybės veikla, dalinai šią spragą užpildė, o didesnė vietovėse buvo bandoma tartis su apylinkių valdybomis, prašant atgauti specialaus valdybos nario skyrimą LF reikalams. Kai kur tas reikalas pavyko, o kai kuriose vietovėse buvo nuleista negrindomis. Apylinkių valdybų skirtieji nariai LF reikalams ne visi vienodai suprato jiems pavestą uždavinį ir neparodė reikiamos veiklos. Ilgainiui per vietos veikėjų buvo bandoma surasti tinkamus ir norinčius LF dirbti asmenis ir juos pakviesti LF įgaliotiniams, prašant apylinkių valdybų jų darbą remti.

Vienur LF įgaliotinių darbas sutartinai dirbamas ir remiamas apylinkių valdybų, kitur dirbama atskirai. Viskas priklauso nuo dirbančių žmonių geros valios ir tinkamo reikalo supratimo. LF vadovybė stengiasi kiliusius nesusipratimus išsiaiškinti, kad nenukentėtų nei vienas, nei kiti interesai. LF vadovybė yra paruošusi LF atstovo – įgaliotinio darbo nuostatus. Ne visiems jie yra reikalingi, nes, rodant gerą valią, apsieinama ir be jų, o kitiems jokios taisyklės negelbsti.

dių bus padėkos Mišios Atsimainymo bažnyčioje 12:15 p.p. Pagerbimo programa su banketu 2:30 p.p. gražioje Astoria Manor, Astoria, NY. Renginio komitetui pirmininkauja veikli Olga Brady, kuri sveiksta ir tikisi dalyvauti iškilnėse. Pagerbimo programos knygelę ruošia V.F. Abovas. Dėkingi parapijiečiai dalyvaus padėkos Mišiose ir pagerbimo programoje. **kr**

Reikia atvirai ir tvirtai pasakyti, kad Lietuvių Fondo vadovybė laikosi priimtų įstatų ir to reikalauja iš įgaliotinių. Yra vienas fondas ir visos aukos turi suplauti į vieną centrą, yra viena LF pelno skirstymo komisija ir tik jai priklauso paramos skirstymas. Iš renginių gautos pelnas turi būti pasiūstas į LF būstinę ir atitinkamai užpajamuotas. Kas būtų, jei LF įgaliotinių ar jų komitetų renginiai duotų nuostolį ir kas tokiu atveju ji dengtų? Iš kur komitetas paimtų pinigų? Ar netektų kreiptis į LF vadovybę ir prašyti padengti nuostolius? Kai viskas vyksta sutartinai ir rodama gera valia, tai jokių problemų nekyla.

Spaudoje pasirodžiusios žinios apie Los Angeles apylinkėje Lietuvių Fondo įgaliotinio veiklą ir atsiliepimą į paskelbtus duomenis (1988.VIII. 14 d. laiškas „Drauge“), prašosi kai kurių patikslinimų bei paaiškinimų. Lietuvių Fondo vadovybė gavo įgaliotinio laišką, pranešantį apie jo ir viso komiteto pasitraukimą. Laikraštyje paskelbti duomenys, atrodo, nėra pilni ir neaiški, kieno vardu jie yra pateikti. Nurodytos bendros sumos nepatenkina nei LF vadovybės, nei laikraščio skaitytojų, nes minimi du skirtingi skaičiai (3000 ir 4065 dol.). LF būstinė gavo pasitraukimo laišką, bet negavo nei apyskaitos, nei dokumentų. Reikia manyti, kad apyskaitą su dokumentais ir pinigų likučiu perdus naujam įgaliotiniui. Įgaliotinių veiklą ir apyskaitas tikrina LF atstovas, o apylinkės valdybos skirtas nario – bendra tvarka tikrina apylinkės kontrolės komisija.

Los Angeles įgaliotinis ir komitetas įdėjo daug darbo ir gražia suma padidino LF pagrindinį kapitalą, už ką jiems tenka nuosirdi padėka. Visuomeninį darbą dirbant nevisada visiems įtinkama ir ne visada atlikti darbai vienodai įvertinami. Lietuvių Fondo vadovybė kiekvieno idėją darba telkiant LF aukas nuosirdžiai vertina.

LF apyskaitos siunčiamos kiekvienam nariui ir komentuojamos spaudoje, metiniuose narių suvažiavimuose, žurnalistų konferencijose. JAV šiuo metu yra keletas veikiančių įvairioms paskirtims fondų ir jie

dar plečiasi, o apie jų tvarkymą ir veiklą spaudoje yra mažai žinių. Lietuvių fondas atviras visiems, nors jo tvarkymas priklauso tik nariams ir tik nariai gali reikalauti pilnos atskaitomybės. LF narių gali būti kiekvienas lietuvis, paaukojęs 100 dol. ir priimtas LF tarybos. Iki šiol dar nebuvo nė vieno atvejo, kad LF taryba būtų atmetusi pareikšimą ir nepatvirtinusi įstojimo į narius.

LF vadovybė kviečia visus lietuvius stoti nariams, didinti turimus įnašus, surašyti testamentus ir visą ar dalį turto užrašyti LF (Lithuanian Foundation, Inc., Chicago, Illinois).

Lietuvių Fondas yra dėkingas aukotojams, įgaliotiniams ir visiems geros valios talkininkams, padedantiems telkti pagrindinį kapitalą, kurio pajamomis remiamas liuanistinis švietimas, kultūra ir jaunimas. Reikia didinti kapitalą, kad būtų galima patenkinti pagristus paramai gauti prašymus.

Lietuvių Fondo pelną skirsto įstatais numatyta šešių narių komisija, sudaroma po lygiai iš LF tarybos skirtų ir JAV LB krašto valdybos deleguotų narių. Komisijos nutarimai, jei jie neprieštarauja IRS nuostatom, yra galutiniai. Suprantama, komisijos sprendimais ne visi gal yra patenkinti, nes, stokojant lėšų, tenka prašymus atrinkti ir prašomas sumas mažinti. Prašytojai, negavę paramos ar per mažai gavę, jaučiasi nuskriausti ir prieštariauja LF vadovams, nors paramą dalina komisija ir LF atstovai turėtų tik 50% įtakos. Iki šiol buvo išvengta stambesnių klaidų ar nepakankamo projektų įvertinimo, nors vienas kitas prašymas galėjo būti ir kitaip išspręstas. Sakoma: neklysta tik tas, kas nedirba.

Aplamai, Lietuvių Fondo veikla ir teikiama parama yra labai naudinga ir teigiamai vertinama. Vienas kitas debesėlis ar veikloje pasitaikęs grumtelis – nesumažina ir nenuvertina dirbamo darbo. Juo labiau, kad visi LF vadovybės nariai – tarybos, valdybos ir visų komisijų – negauna jokio atlyginimo nei už posedžius, nei keliones. Pažymėtina, kad tarybos ir valdybos pirmininkai atiduoda neskaiciuojamas valandas Lietuvių Fondo veiklai plėsti ir kapitalui didinti. LF taryboje ir valdyboje yra susitelkę įvairių profesijų lietuviai, kurie savo žinias, patyrimą ir išsimokslinimą aukoja Lietuvių Fondui ugdyti.

Keturį milijonų kapitalą tinkamai investuoti ir prižiūrėti reikia laiko ir nusivokiančių žmonių. Ir tai atliekama su viena pilnalaikė tarnautoja.

Išvijoje buvo atlikti dideli darbai: sukurti fondai, kultūrinės vertybės, lietuvių bei išlaikyti centrai, vedama neatlaidi kova už Lietuvos nepriklausomybę atstatymą, išlaikomos liuanistinės mokyklos ir daugelis kitų darbų. Visa tai nebūtų įvykdyta be dosnios lietuvių aukos ir pasiaukojančios talkos. Tūkstančiai lietuvių prisidėjo savo skatiku ir atidavė savo genijų lietuvių bei išlaikyti ir Lietuvai laisvę atstatyti. Nepasimeskime ir dabar.

Dorybė yra žmogaus pasaulio skaidrioji saulė, o jo atmosfera yra rami sąžinė. Dorybė yra taip graži, kad ją myli ir Dievas, ir žmonės. Nėra mieslesnio dalyko, kaip dorybė, ir nėra bjaurėsio, kaip dydys.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

FOR RENT

Išnuomojamas 4 kambarių butas, Cicero, arti bažnyčios. Apšildomas radiatoriais su vandeniu. Yra pečius ir šaldytuvas. Garažas. Skambinti 652-7688.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio įs mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Fox Remodeling & Construction
Maži pataisymai. Dekoravimas. Pilnas remontas. Įkainojimas velni. Skambinti: John Lapé 254-3338.

FOR SALE

Pigiaus parduodu tinkamus naudoti Lietuvoje
VIDEO REKORDERIUS
(312) 839-5829

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkė, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užveiti pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Parduodamas namas prie 71 ir Sacramento; 1½ aukšto, įrengtas rūšys, 2 auto. garažas. Švarus. Skambinti Andrei 537-7949 arba 541-3702.

HELP WANTED

Naujai atidaromam lietuviškam restoranui „Baltija“, 8100 Roberts Rd., Justice, IL., sav. Marius ir Arvydas Kielai, reikalingos padavėjos, indų plovėjos ir maisto „orderių“ išdavėja. Skamb. 458-1400 arba 594-1220.

Reikalinga moteris namų ruošai ir prižiūrėti vaikus Orland Parke. Skambinti 349-1911

IEŠKO

Ieškomas Romanas Jonellūkaitis, gimęs 1920 m. lapkričio 1 d. Rudmainiuose, Lietuvoje. Ieško sūnūs Vytas ir Hakonas Jonellūkaitis. Žinantieji apie Romaną, prašomi pranešti: Hakonas Jonellūkaitis
Innstrasse 14
8200 Rosenheim
West Germany
Bus atlyginta.

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

LIETUVIAI TAUTININKAI — KOMUNISTŲ KANKINIAI. Red. A. Kerulis, Juozas Prunskis, M. Valiukėnas. 191 psl. 1987	\$6.00
DIEŠOS ĮVYKIŲ SUKŪRIUOSE 1915-1986. Atsiminimai. Stepas Jakubickas. 248 psl. 1986	\$10.00
LAISVĖS BESIEKIJANT. Lietuvos laisvės kov. sąj. leidinys. 405 psl. 1983	\$12.00
SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA. Istorinių įvykių apžvalga. Jonas Švoba. 422 psl. 1985	\$15.00
EVOLIUCIJA IR KRIKŠČIONYBĖ. Teilhard de Chardin'o perspektyvoje. Antanas Paškus. 172 psl. 1988	\$6.00
PER PASAULĮ KELIAUJAMA ŽMOGUS. Kantata. Bronius Budriūnas. 191 psl. 1987	\$3.00
MŪSŲ JURBARKAS. Monografija. A. Giedrius-Giedraitis. 224 psl. 1979. Knygos kaina sumažinta. buvo 15 dol. dabar	\$5.00
KRIKŠČIONIS IR ŠIANDIENA. Mūsų idėjos dabarties šviesoje. Antanas Paškus. 173 psl. 1987	\$5.00
DVIDEŠIMT KETURIAS VALANDAS PER DIENĄ. Skiriama Alcoholics Anonymous nariams. 373 psl. 1988	\$8.00
LIETUVOS ISTORIJA, 7-ji laida. V. Daugirdaitė-Sruogienė. 526 psl. 1987	\$10.00
VIOLATIONS OF HUMAN RIGHTS IN SOVIET OCCUPIED LITHUANIA. 1983-1986. Dr. Rasa Mazeika. 366 psl. 1988	\$10.00
VIENA ŠIRDIS, premijuotas romanas. Anatolijus Kairys. 192 psl. 1988	\$7.00
BALSAS IŠ ANAPUS, poezija krikšč. suk. paminėti. Leonardas Andriekus. 127 psl. 1988	\$8.00
KAIŠIADORIŲ VYSKUPIJA. Br. Kvikiys. 608 psl. 1987	\$23.00

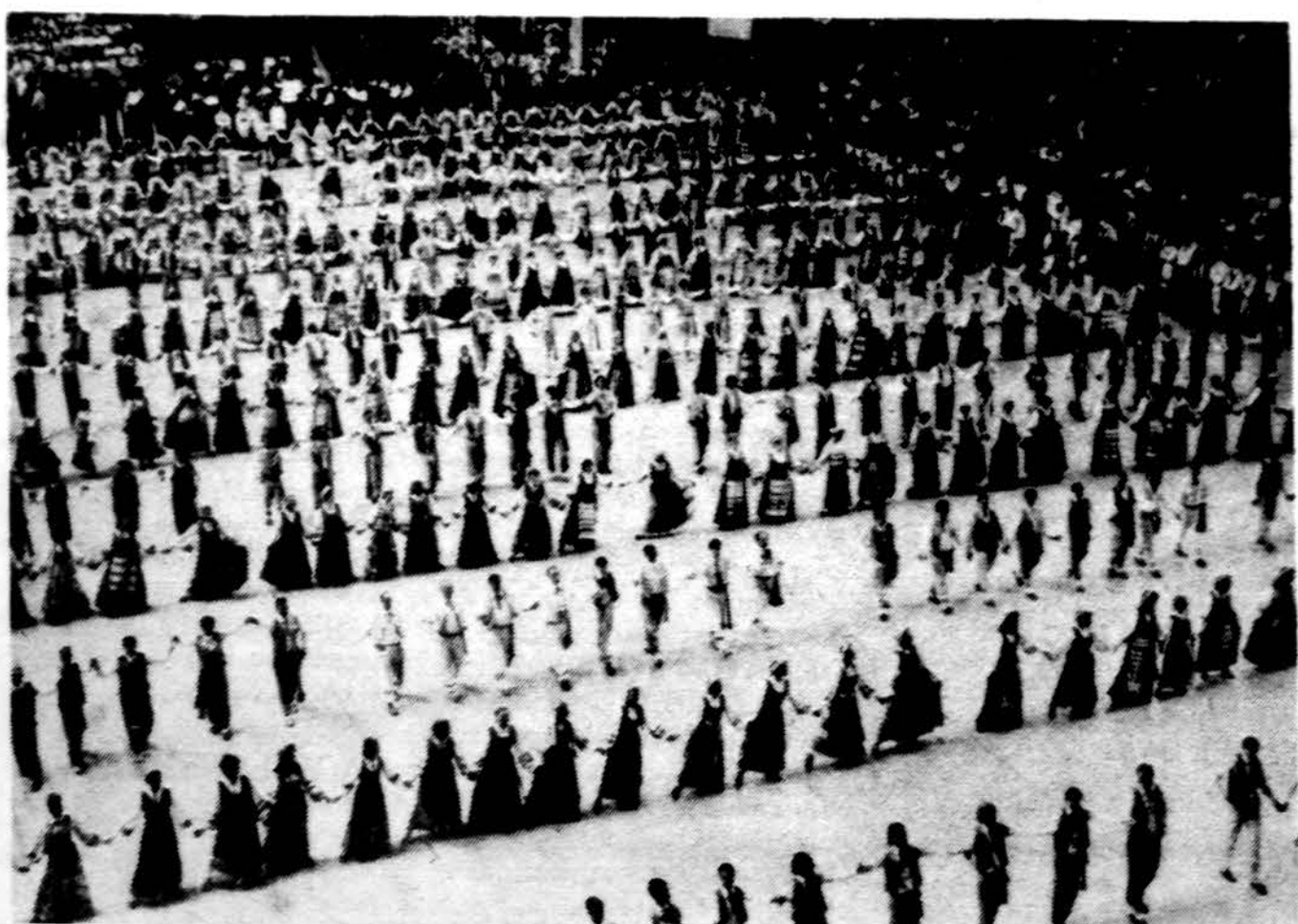
Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Susitike Tautinių šokių šventėje Hamiltone. Iš kairės: E. Izokaitienė, N. Baniukaitienė, V. Baniukaitis — visi iš Grand Rapids, MI. St. Bikelčius iš Chicagos, nugara atsukęs Edm. Petrauskas iš Londono.

Nuotr. Romo Račiūno

Gracianas

Hamiltonė Tautinių šokių šventės šokėjos, iš viso pasaulio susirinkę.

MOSŲ KOLONIJOS

Putnam, Conn.

ISKYLA IR MARIJOS METŲ UŽBAIGIMAS

Šią vasarą baigiasi popiežiaus paskelbti Marijos metai. Marijos Nekalto Prasidėjimo vie- nuolyno seselės Putname tų metų užbaigimui panaudojo metinę iskylą, kuri įvyko liepos 24 d. vienuolyno sodyboje.

Siemiet iskyloje dalyvavo mažiau žmonių, negu daugelyje praėjusių metų, nes iskylos dienos rytas buvo lietingas. Tačiau vis tik dalyvių buvo daugiau, kaip pusantro tūkstančio.

Iskyla pradėta šv. Mišiomis 11 val. ryto vienuolyno koplyčioje. Mišias vokiečių kun. V. Cukurui, siemiet mininčiam 50 metų kunigystės sukaktį. Mišių dalyviai netilpo koplyčioje ir daug jų pasitenkino vieta prie jėimo i koplyčią ir jos pasienyje. Buvo iruosti garsiaikalbiai ir visi galėjo sekti Mišių eigą. Prasminga Marijos Metus liečiantį pamokslą pasakė kun. K. Trimakas.

Po Mišių iskylos dalyviai galėjo papietauti ar užkasti, pasinaudodami virtuveje paruoštu maistu ar rėmėjų būdėse.

Raudondvario salėje kelis kartus buvo pakartotas J. Bružo rodomas jo Lietuvoje suktas filmas, parodantis Vilniuje lietuvių sąjūdžio sukvietimą masinę demonstraciją. Šimtai tūkstančių žmonių reikalavo Lietuvai laisvės. Kai kuriuos filmo parodymus kalba palydėjo prof. I. Vaisnienė, veikli lietuviškuose dirvonuose, taikliu žodžiu skatinama Amerikoje gyvenančius lietuvius padėti kovojantiems Lietuvoje. Filmo žiūrėtojai pamatė vėl besikeliančią Lietuvą.

3 val. p.p. auto statymo aikštėje vyko Neringos stovyklos

stovyklautojų programa: tautiniai šokiai, žaidimai, dainelės ir eisenos su plakatais, pavaizduojančiais kelių Lietuvos šventųjų Marijas bei krikščionybę nusipelnusių asmenų atvaizdus. Stovyklautojų tarpe buvo jaunuolių ir iš kitų kraštų: Pietų Amerikos, Kanados, Vokietijos ir kt.

Stovyklautojų programai pasibaigus, suorganizuota šv. Marijos pagerbimo ir Marijos metų užbaigimo procesija, prasidėjusi prie Šiluvos Marijos statulos. Procesija, kalbant rožinį, ejo prie sodyboje iruostų altorių, kur sugiedodavo giesmę. Procesijoje dalyvavo gausus būrys žmonių.

Iskylos metu vyko dail. A. Galdiko paveikslų paroda, iruosta palapinėje sodyboje. Parodos paruošimui vadovavo Šimkutė su jaunais bostoniškiais talkininkais. Sumaniai išstatyti paveikslai rodė, kad norintieji dar gali įsigyti puikių „galdikų“.

Iskylos vertingų daiktų lai-

mėjimai teko: Dail. Galdiko paveikslas – G. Vildžiui, Ledyard, CT; Laikrodys – Praksedai Jakutienei, Dorchester, MA; Lovos užklotas (afgan.) – Viktorijai Zakarienei, Sun City, AZ; Liet. lėlė – Stasei Rupeikis, Margenville, N.J. ir 100 dolerių pinigais – G. Aleksandravičienei, Bloomfield, CT. Laimėjimai jaunučiams buvo labai gausūs dovanomis, bet jaunučių skaičius nebuvo didelis, tai daiktų liko ir kitiems metams.

Iskylos proga kai kas apsi- rūpino ir knygomis: vieni iš vienuolyno knygyno, kiti – iš greta esančios Alkos (Amerikos lietuvių kultūros archyvo) knygų pertekliaus, kur nupirka apie 50 knygų.

Daugumas iskylos dalyvių teigė, kad buvo verta atvykti isky- lon ir diena praleista vertingai. Apie 10 asmenų, atvykusių iš Lietuvos lankyti savo gimines Amerikoje, dalyvavo iskyloje ir įsitikino čia esančia laisve.

KITI ĮVYKIAI

– Liepos 17 d. popietyje dr. Č. Masaitis sukvietė į savo namus

V. BELIAJUS IR JO „VILTIS“

Kaip žinome, tautinių šokių žinovas Vytautas Beliajus praėjusi pavasarį minėjo savo 80 gimtadienį. Apie jį tuo kar- tu rašėme ne tik „Drauge“, bet ir kituose laikraščiuose.

Ten buvome iškėlę faktą, kad šis žmogus yra vienas iš labiausiai nusipelnusių lietuvių tautinių šokių srityje išsivijoje. Pažymėjome, kad, ne- žiūrint savo senyvo amžiaus, jis ir dabar dar yra aktyvus, ypatingai daug dirba leisdamas ir redaguodamas „Vilties“ žurnalą, kuris yra skiriamas tautosakai ir tautiniams šokiais.

Pats žurnalas, kuris yra spausdinamas angliškai ir išėina 6 kartus metuose, dažnai deda nemaža medžiagos apie

Lietuvą ir lietuvius, bet ne daug lietuvių skaitomas bei remia- mas.

Sugrįžęs iš Hamiltono, kur V. Beliajus buvo pagerbtas už savo veiklą tautinių šokių srityje per VIII Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventę, jis mums lyg nusiskundė, pažymėdamas, kad lietuvių turi tiek daug tau- tinių šokių grupių, bet net jų vadovų mažai dalis skaito „Viltį“. Sunku pasakyti, kodėl taip yra. Aš spėju, kad daug jų vadovų net nežino, kad toks žurnalas eina. Kai kurie gal ir apie žurnalą girdėję, bet nežino, kur jį gauti.

Žurnalas pasirodo 6 kartus metuose, yra gana plačios apim- ties (daugiausia 40 puslapių). Jis yra skaitomas visame pasaulyje tų, kurie domisi tauti- niais šokiais ir folkloru.

Jame yra dažnai rašoma apie Lietuvą, lietuvius, ypatingai apie tautinių šokių grupes ar šokėjus. Ten būtų galima ir daugiau apie tai rašyti, bet pats redaktorius ir leidėjas dažnai žinių neturi – galėtų dažniau pačios lietuvių grupės parašyti.

Pats žurnalas, kaip Ameriko- je priimta, leidžiamas gerokai i priekį. Skaitytojai jau gavo rugsejo-lapkričio mėnesio numerį, kurio viršelį puošia Toronto „Gintaro“ grupės dviejų šokėjų nuotrauka.

Reikia manyti, kad lietuvių labiau susidomės šiuo retu lietuvių leidžiamu žurnalu anglų kalba ir jame dažniau rasime žinių apie lietuvių tautinių šokių grupes.

Ed. Šulaitis

Putname ir apylinkėje gyve- nančius lietuvių pamatyti jo suktą Lietuvoje filmą: Lietuvos prisikėlimo dainiaus poeto Mai- ronio-Mačiulio 125 m. gimimo sukties minėjimą. Jo jamži- nimo paminklai, ypač jo eilės, deklamuotos aktorių, ir giesmės, giedotos chorų ir minėjimo daly- vių, giliai palietė kiekvieną, filmą žiūrintį. Ačiū daktarui už prasmingos popietės suruošimą ir progą pabendrauti.

– Liepos 18 d. būrelis putna- miečių ir penketos svečių iš Lie- tuvos J. Bružas buvo priprašy- tas ir parodė Raudondvario salėje jo suktą Lietuvoje filmą. Filmas vaizduoja lietuvių sąjū- džio sukvietimą masinę demonst- raciją Vilniuje. Filmas rodo, kad lietuvių Lietuvoje siekia lais- vės. Tūkstančių tūkstančiai žmonių, šimtai trispalvių Lie-

tuvos vėliavų, vėliavos su Vy- čiu, demonstrantų giedami Lie- tuvos himnas, „Lietuva bran- gi“, kalbos, reikalaujančios Lie- tuvai laisvės, kelia filmo žiūrovo jausmus, spaudžia ašaras. Lie- tuva gyva ir keliausi! Filmą galima užsakyti: J. Bružas, P.O. Box 157, S. Woodstock, CT 06267. Filmo kaina 50 dolerių, pelnas eina sąjūdžiui remti.

J. Kr.

PARODA GATVĖSE

Chicago šiaurinėje pusėje ne- toli miesto centro rugpjūčio 12-14 d. buvo gatvėse meno pa- roda, kurioje savo kūrinius iš- statė apie 550 menininkų ir firmų. Jau 31 metai, kai tokia paroda būna. Ją aplanko apie 800,000 žmonių.

A.†A.

JUOZAS MATUSEVIČIUS

Gyveno Čikagoje, anksčiau Evanston, IL. Mirė 1988 m. rugpjūčio 14 d., 6 val. ryto, sulaukęs 79 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Vilkaviškyje. Amerikoje išgyveno 39 m. Pasiliko dideliame nuliūdime dukros Regina Smith, Teresė Lesniauskienė, žentas dr. Algis, anūkai: Tomas Smith, Eglė, Dovydas ir Rūta Lesniauskai; Lietuvoje brolis Justinas ir kiti gimines.

Priklausė Korp! Neo-Lituania. Kūnas pašarvotas trečiadienį, rugpjūčio 17 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus-Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 18 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažį- tamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukros, brolis, anūkai, žentas ir kiti gimines.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A.

TEODORAI SERAPINIENĖI,

Ped. Lituanistikos Instituto Etnografinio ansamblio mecenatė mirus, jos vyrą, pedagogą IGNA SERA- PINĄ, buvusį Pet. Lit. Instituto neakivaizdinio sky- riaus direktorių, ir gimines nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi.

Pedagoginis Lituanistikos Institutas

A.†A.

TEODORAI SERAPINIENĖI

mirus, reiškia nuoširdžią užuojautą jos vyrui IGNAI ir giminėms.

Lietuvos Kronikos Sąjungos valdyba

A.†A.

MYKOLUI KAPOČIUI

mirus, jo dukrą JADVYGĄ MOCKAITIENĘ, sūnų JONĄ ir jų šeimas užjaučia

Elena ir Juozas Zubrickai
su Rita ir Edžiu
Juozas Dėdinas
su Vida ir Kęstutiu

A.†A.

JADVYGAI ŠARŪNIENĖI

Lietuvoje staiga mirus, reiškia nuoširdžią užuojau- tą jos sesutei, Melrose Parko Lietuvos Dukterų drau- gijos skyriaus pirm. ZINAI SINKEVIČIENĖI, jos vyrui ALGIUI ir giminėms Kanadoje: GENOVAI- TEI OSCILIENĖI, OLEI VITKEVIČIENĖI, FROZEI PURIENĖI ir jų šeimoms.

Melrose Parko ir Apylinkės Klubas

DRAUGAS, antradienis, 1988 m. rugpjūčio mėn. 16 d.

5

A.†A.

ZENONAS VALAVIČIUS

Gyveno Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1988 m. rugpjūčio 15 d., 4:30 val. ryto, sulaukęs 64 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Panevėžyje. Amerikoje išgyveno 38 m. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Bronė Skripkauskaitė, sūnus Albertas, duktė Rūta ir kiti gimines. Velionis buvo tėvas a.a. Gražinos.

Kūnas pašarvotas trečiadienį, rugpjūčio 17 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus-Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 18 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažį- tamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, sūnus ir duktė.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A.

BRUNO A. PIVORIS

Gyveno Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1988 m. rugpjūčio 14 d., sulaukęs 66 m. amžiaus. Gimė Čikagoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Genevieve, dukra Geraldine Laurence, žentas Edward, sūnus Leonard, marti Jeanne, anūkai Mark ir Matthew, brolis Peter su žmona Joanne ir daug kitų giminių.

Kūnas pašarvotas antradienį, rugpjūčio 16 d. nuo 12 iki 9 v.v. Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, rugpjūčio 17 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažį- tamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukra, sūnus, brolis ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai – 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas – 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas – 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas – 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas – 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street – Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy. – Tel. 974-4410

9236 S. Roberts Rd. – Tel. 430-5700

BUTKUS – PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas – 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

Hamiltonė botanikos sode. Iš kairės: Vida Račiūnienė, Amanda Fellows, Stasys Bikulcius, Bernadeta Petrauskaitė-Fellows ir Nijolė Bikulciene.

Nuotr. Romo Račiūno

APLINK MUS

x Studentų ateitininkų sąjungos suvažiavimas bus rugpjūčio 27 d. Kretingos stovyklavietėje prie Toronto. Suvažiavime bus renkama centro valdyba, į kurią kandidatuoja Vytas Čuplinskas – pirmininkas, Darius Polikaitis – vicepirmininkas, Zita Prakapaitė ir Dana Dirmantaitė – aplinkraščio redaktorės, Edas Čepulis – išdininkas ir Gytis Barzdukas – stovyklavietės vedėjas.

x Pasaulio Lietuvių Bendruomenės naujos ir senos valdybos posėdis bus Chicago Jaunimo centre rugpjūčio 27-28 dienomis. Tai verta prisiminti, kurie nori pareikšti savo nuomones.

x Lietuvos Vyčiai savo jubiliejaus proga buvo paskelbę konkursą rašiniais. Loreta Stukienė seimo pabaigoje pranešė, kad pirmą vietą laimėjo Sabina Henson iš Chicago 36 kuopos, antrą vietą – Donna Butt (Junior) iš Chicago 112 kuopos, trečią vietą – Genė Gobis iš Amsterdam, N.Y., garbės žymenis – Christine Cius iš 36 kuopos ir Bernice Adulovich.

x Sigitas Geda Santaros Šviesos suvažiavime Tabor Farmoj, Sodas, Mich., rugsėjo 8-11 d. skaitys paskaitą „Rytų filosofija ir lietuvių poezija“.

x Lituanistikos tyrimo ir studijų centras šiuo metu baigia įrengti 4 kambarių konferencijų centrą Pedagogijos lituanistikos instituto patalpose Jaunimo centre. Ten vyks mokslinės konferencijos, paskaitos bei visuomenės posėdžiai. Konferencijų centras bus atidarytas rugsėjo mėn. Tarybos pirmininkas dr. Adolfas Damušis, valdybos pirmininkas dr. Jonas Račkauskas.

x Patikslinimas. „Draugo“ rugpjūčio 6 d. laidoje 6 psl. po nuotrauką turėjo būti parašyta Gražina Micevičiūtė, Konstančia Micevičienė (ne Micevičiūtė, Micevičienė). Už klaidą atsiprašome.

x Laima Šalčius, Arlington Hts., Ill., pratęsė „Draugo“ prenumeratą su visa šimtaine. L. Šalčių skelbiame garbės prenumeratorę, o už auką labai dėkojame.

x Kun. J. Pakalniškis, Brooklyn, N.Y., mūsų garbės prenumeratorius, nuosirdus „Draugo“ rėmėjas, su prenumeratorės pratęsimu atsiuntė visą šimtine. Nuosirdus ačiū.

x Ateitininkų namų gegužinės loterijos praves p. I. Stončienė su pagelbininkėmis. Galintieji paaugototi loterijai dovanų, prašomi jas įteikti p. Stončienei arba atvežti į gegužinę. Gegužinė vyks rugpjūčio 21 d. 12 val. namų sode.

x Kviečiame visus dalyvauti Pasaulio lietuvių centro antroje gegužinėje, sekmadienį, rugsėjo 4 d. 12 v. p. p. centro kieme, 511 E. 127th, Lemonte. Bus skanaus maisto, šaltų gėrimų ir smagių žaidimų. Aplankykite pastatą, susipažinkite su projektu ir pasidžiaukite gražioji gamtoje.

x Liet. Katalikų Religinei šalpai per a. J. Steponaičio laidotuves New York'e aukuoja šie asmenys: Olga Audėnas 23939 S. W. Gage Road Wilsonville, OR 97070 \$15.00, O. ir P. Norvilas, 7114 So. Richmond Ave., Chicago, IL 60629 \$50.00.

x Ieškome tarnautojos gydytojo kabinete. Skambinti tarp 10 val. ryto ir 2 val. p. p., tel. 471-3300.

x Prof. dr. Vytautas Biečiauskas, naujas PLB pirmininkas, buvo išvykęs į Vokietiją ir dalyvavo Europos Lietuvių studijų dienose bei skaitė ten paskaitą. Taip pat dalyvavo Europos Lietuvių Bendruomenių valdybų pirmininkų susirinkime ir aptarė įvairius bendruomeninius reikalus. Grįžo namo į Cincinnati, Ohio, rugpjūčio 11 d.

x A. a. inž. Juozas Matusevičius, buvęs Marijampolės apskrities inžinierius, dirbęs ir gyvenęs Evanstone, o paskutiniu metu būdamas nelabai stiprios sveikatos, gyvenęs Socialinių reikalų būstinėje, staigiai mirė rugpjūčio 14 d. Laidojamas ketvirtadienį iš Petkaus Marquette laidojimo koplyčios ir švč. M. Marijos Glimo parapijos šv. Kazimiero lietuvių kapinėse prie savo anksčiau mirusių žmonos. Nulūdime liko dvi dukterys – Teresė Lesniauskienė ir Regina Smith su šeimomis.

x Algimanto Kezio fotografijų paroda „Chicago“, vykusi Stuttgarte, V. Vokietijoje, kovabalandžio mėn., yra perkelta į Amerika Haus galeriją Frankfurt. Po to bus išstatyta Bonoje.

x Amerikos Lietuvių Tautinė s-ga vertina didžiulį lietuvių išlaikymo darbą, atliekamą lietuvių mokytojų, dirbančių, dirbusių liuanistinėse mokyklose. Rengiamas lietuvių mokytojų pagerbimas 1989 m. sausio 22 d. Chicagoje Lietuvių Tautiniuose namuose. Chicago ir apylinkių liuanistinių mokyklų mokytojai bei lietuviškoji visuomenė kviečiami tą datą priimti dėmesin.

x LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba organizuoja autobusų ir Juodo Kaspino dienos demonstracijas rugpjūčio 23 d. Dėl registracijos ir platesnį informaciją prašome skambinti B. Vindašienei 974-2464 arba J. Levickui 448-9256.

x Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopos, plk. K. Dabulevičiaus ir LDK Birutės dr. jos buv. pirm. M. Tumienės skirtų pereinamųjų taurių metinės sportinio šaudymo varžybos rengiamos rugpjūčio 21 d., sekmadienį, New Buffalo, Mich., šaudykloje, kuri yra prie Kruger Rd. Bus šaudoma vyrų, moterų ir svečių grupėse. Varžybų pradžia 10 val. ryto Chicago laiku. Norintieji dalyvauti iš anksto registruojasi pas kuopos šaudymo sporto vadovą B. Petrauską tel. 599-6241. Po varžybų – bendri dalyvių užkandžiai gamtoje.

x Roman Szporluk, profesorius Michigano universitete, kalbės apie „Ukrainą persitvarkymo laikotarpyje“ Santaros Šviesos suvažiavime rugsėjo 8-11 d. Tabor Farmoj, Sodas, Mich.

x St. Xavier College (3700 W. 103 St., Chicago, Ill.) duos daugiau kaip 125 kursų vakare, kad dirbantieji studentai galėtų siekti aukštesniųjų mokslų. Mokslas prasidės rugsėjo 2 d.

x V. Aukštuolis, Munster, Ind., žinodamas lietuviškos spaudos sunkumus, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su visa šimtaine. V. Aukštuoliui, mūsų garbės prenumeratoriui ir rėmėjui, tariame nuosirdų ačiū.

x Edmundas ir Jūra Vasiuliauskai iš Glen Ellyn, Ill., už gerą „Draugo“ informaciją atsiuntė 20 dol. auką. Labai dėkojame.

x Ieškome tarnautojos gydytojo kabinete. Skambinti tarp 10 val. ryto ir 2 val. p. p., tel. 471-3300.

Pasaulio lietuvių kultūros kongreso atidaryme himnus gieda „Aro“ choras, diriguojamas Vaclovo Verikaitio.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

STASYS VANAGŪNAS BALFO KELIU

Chicago dūsta karščių sūkuriuose. Išsvajota dangaus mėlynė apgaubta dulkėmis, dūmų kildais. Marquette Parko, lietuvių sostinės, dalyje nuliūdę medžių lapai susiglaudę slepiasi nuo kaitrios saulės. Kur kadaise skambėjo ramūs, žydriai gražūs lietuviški žodžiai, juos pakeitė ispaniški, arabiški ir kitokie šauksmai, kurie negirdomis praeina pro iškabintas lenteles su parašais, kad čia Lietuvių plaza. Išdidžiai stovi lietuvių tvirtovė – gražioji bažnyčia, prie jos prisiglaudę kryžius lyg savo gimties kraujo tautinius žodžius išsakydamos dail. Jurgio Daugvilos meno kūrinys. Jis ilgų metų srautu kalbės apie lie-

x Vysk. Paulius A. Baltakis, Brooklyn, N.Y., Kęstutis Ječius, Villa Park, Ill., Tony Mankus, Lisle, Ill. kiekvienas atsiuntė po 25 dol. auką ir gražios laimėjimų šakneles. Nuosirdus ačiū už rėmimą savos spaudos.

x Stanley Dimgaila, Hot Springs, Ark., atsiuntė 20 dol. dienraščio stiprinimui ir kartu pratęsė prenumeratą vieneriems metams. S. Dimgaila skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

x Elena Kačinskis, St. Petersburg Beach, Fla., parėmė „Draugo“ 30 dol. auką ir pratęsė prenumeratą vieneriems metams. E. Kačinskis skelbiame garbės prenumeratorę, o už rėmimą savos spaudos labai dėkojame.

x Vito ir Regina Valiai, Oak Brook, Ill., Alfonse Tumas, Newbury Park, Cal., Povilas Karosas, New Britain, Conn., gražindami laimėjimų šakneles, kiekvienas pridėjo po 20 dol. auką. Labai dėkojame.

x Alfonsas Smilgius, East Chicago, IN, atsiuntė 20 dol. lietuviškos spaudos stiprinimui ir pratęsė „Draugo“ prenumeratą. A. Smilgių skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Juozas Sudžius, Sunny Hills, Fla., parėmė „Draugo“ visa šimtaine ir kartu pratęsė prenumeratą vieneriems metams. J. Sudžių skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x J. Vasiukevičius iš Chicago, lietuviškos spaudos ir veiklos rėmėjas, lankėsi „Draugo“, pratęsė prenumeratą su visa šimtaine. J. Vasiukevičiui, mūsų garbės prenumeratoriui, už auką labai dėkojame.

tuviškus dvasios lobius, apie Dievo ir tėvynės meilę. Dailininkas mįslingu kūrybiškumu, lietuviškos tautodailės ryškumu įamžino Kristaus veido išraišką ir šalia stovinčius du angelus, lyg prakalbantius psalmės žodžius: „Viešpaties angelas pylimu apjuosia dievo baimingus žmones, juos iš nelaimės vaduoja“. Vieni praeiviai sustoja kiti nusiima kepurės. „Žodis“ sujungia lūpas, kiti mintyse dievystę išsako.

Neskubančiu žingsniu prie kryžiaus stovinčio būrio prieina Stasys Vanagūnas. Visi jį pažįsta ir sveikinasi. Tai turbūt populiariausias saviškis lietuviškoje Chicagoje. Įdomu su juo pasikalbėti, mintimis pasidalinti, o reikalui esant ir pasitarti. Kresnas, visados šypsena pasipuošęs, dailios išvaizdos, ramaus būdo. Kalba lėtai, su žemaitių tarmės priemais, apgalvotai, rankų judesiais parodindamas ištartus žodžius. Visuomeninėje veikloje jo veikimo būdo pagrindinis taškas, išeities kelias yra nuosirdus draugiškumas, artimo meilė ir tolerancija. Kaip ir visi labdaros darbuotojai, būdamas jautriai tyros sielos, visa savo energija įsijungė į Balfio veiklą. Tad ir mūsų kalba nukrypo apie labdarą, okupuotą Lietuvą, Balfą ir balfininkus. Dešimtmečiai ji riša su šios organizacijos veikla, prasidėjusia Vokietijoje prieš atvykimą į Ameriką. Balfio Chicago apskrities valdybos pirmininku yra 10 metų. Tai didžiausias ir vienas iš svarbiausių šios organizacijos junginių. Vanagūnas taip pat yra išrinktas Balfio direktorium ir yra Chicago – didžiausio skyriaus valdybos pirmininku.

Iš viso Balfio Chicago apskrities šiais metais surinko per 55,000 dolerių aukų. Žmonės aukuoja nuosirdžiai. Pagalba artimui yra mūmėje įgimta savybė, tautinė savigarda. Daug kas nusiskundžia, kad kitos or-

Balfio Chicago apskrities susirinkime kalba Balfio pirm. Marija Rudienė, viduryje – apskr. pirm. Stasys Vanagūnas, kairėje – sekr. Jonas Jokubka. Nuotr. J. Maletos

širdyje ir meile – tegyvuoją laisva Lietuvą“ pasieks juos. Mums būtina reikla didesnio susigrupavimo, tiek daug turime ką pasakyti, išsikalbėti, viešai savo mintis pareikšti. Tad ši Balfio šventė ir bus geriausia proga vieningumo išraiškai, pasikalbėjimui su iš Lietuvos atvykusiais laisvės kovotojais.

Stasys Vanagūnas kilęs iš Pyragių kaimo, Šiluvos valsčiaus. Baigė Raseinių gimnaziją. Profesija – ekonomistas. Studijodamas universitete priklausė Romuvos korporacijai, veikė tautinėse organizacijose. Pirmosios rusų komunistų okupacijos metu buvo bedarbis. Vokiečių okupacijos metu įsijungė ir aktyviai veikė pogrindyje. Gyvendamas Vokietijoje veikė Lietuvių sąjungoje, buvo renkamas įvairių komitetų nariu. Šiuo metu be Balfio, veikia Lietuvių pensininkų draugijoje, kurioje yra ilgametis pirmininkas. Vedė Lietuvoje, žmona mirė Chicagoje. Kitų pasakojimais, jis su dideliu pasiaukojimu, heroiskai slaugė žmoną ilgą ligos metu. Užaugino tris sūnus. Vyriausias Ramūnas yra inžinierius ir užima aukštą pareigą Edison kompanijoje. Stasys yra profesorius Arkanso universitete Department political science. Mums visiems daugiausiai pažįstamas prof. dr. Arvydas, gastrologijos specialistas, pasižymėjęs mokslo tyrimo darbais bei lietuviška veikla. Visi trys yra balfininkai.

Sveikiname Stasį Vanagūną suaktuvininką visuomeninėje ir Balfio veikloje. Linkime ir toliau eiti skaidriai didžiųjų Balfio keliu.

Vytautas Kasniūnas

PASIRUOŠIMAS RUDENS IR ŽIEMOS VEIKLAI

Vasarą visa lietuviškoji veikla salėse yra sustojusi – užima laiką ir suartina žmones tik stovyklos. Stovyklų laikotarpis prasidėjo šiemet vėlokai, nes trukdė jaunimui Tautinių šokių šventė. Stovyklose bendraamžiai suartėja, pasidaro vienos tautos vienos kalbos ir vienu nusiteikimų žmonėmis. Bet tai tik kalbant apie vaikus ir vyresnius.

Vidurinioji jaunimo karta tarp 16 ir 22 metų retai suartėja taip, kad jau laikyti vienas kitam broliais ar seserimis. Gal tik tas žymiau bus pastebima skautų Tautinėje stovykloje, nes skautų vadovai nepaleidžia iš akių jaunesniųjų, o skautiška tvarka ir drausmė priverčia net padaužas surimėti.

Stovyklos turi būti ir buvo daugiausiai poilsio savaitės. Nevargi nei senesnieji, nepavargi nei mažieji, nors kartais jie turi energijos perteklių ir nežino ką su juo daryti. Bet ta energija greitai ir praeina. Tai buvo galima pastebėti ateitininkų jaunųjų stovyklose, galima buvo pastebėti ir neorganizacinių žmonių susibūrimuose. Perdėtus stovyklų programas atbaido nuo laisvės šauksmo mitingais. Mūsų šauksmas: „Mes su jumis“.

Stovyklos ir jų laikotarpis greitai praeina, nors jos ir būtų geriausios. Geromis reikia laikyti Neringą, nebloga skautų jubiliejine stovykla, nesiškundžia ir ateitininkai sen draugai. Jiems stovyklos buvo pritaikytos poilsui ir dvasiniam atsigavimui.

Dabar reikia jau pradėti ruoštis rudens, žiemos ir ateinančių metų veiklai. Ji taip pat turi būti pritaikyta žmonių pajėgumui, mentalitetui, fiziniams ir dvasiniam pasitenkinimui. Įvairūs koncertai ne tik Chicagoje, bet ir kitose kolonijose turi būti tautiniai arba tokie, kurie kelia žmonių susidomėjimą ir supratimą. Chicago ir net mažesnės už Chicago lietuvių kolonijos laukia vaidinimų – dramų, tra-

IŠ ARTI IR TOLI

OK. LIETUVOJE

– Muz. Jurgis Fledžinskas, buvęs Vilniaus konservatorijos profesorius ir Lietuvos styginio kvarteto narys, po ilgos ir sunkios ligos rugpjūčio 12 d. mirė Vilniuje. Iškilmingai palaidotas rugpjūčio 15 d. Velionis buvo gimęs 1924 m. Nuliūdę liko žmona smuikininkė Kornelija Kalinauskaitė-Fledžinskienė, sūnūs – komp. Putinas ir Tauris. Amerikoje jo liūdi sesuo dail. Aleksandra Kašubienė New York'e, Sofija Pempienė – Seattle, brolis Vytautas Los Angeles ir kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

JA VALSTYBĖSE

– Rokas Petkevičius, po antrojo karo iš Vokietijos atvykęs į Ameriką ir apsigyvenęs Lewiston, Me., išleidžia savo eileraščių knygą. Spausdins pranciškonų spaustuve Brooklyne. N.Y.

gedijų, komedijų, kad tik suprastų.

Visi didesnieji renginiai yra su vakarieniškomis ar pietumais. Mažiausiai – su kavutėmis. Tai yra gerai, bet kartais tai perdedama. Vakarienių ar pietumų eina ne dėl pagalygo. Iš tikrųjų eina daugumas paremti vieną ar antrą visuomeninį užsimojimą, veiklą tarp savųjų, kartais net išeinant už savo kolonijos ribų. Nereikia manyti, kad mes sužavime valgiu ir programa kitataučius, bet juos mėginame padaryti savo draugais ir mūsų tautinio reikalo užtarėjais.

Žinoma lengviausia sekasi suvilioti Amerikos įtakinguosius tik rinkiminiais metais, kada kiekvienas balsuotojas svarbus. Bet geriau tokio neturėti, jei jis per dvejus ar ketverius metus mūsų reikalus užmiršta. Pagrindinis reikalas savuosius išlaikyti prie savųjų, kad jie būtų stiprūs mokėtų ir vieningai susiklaustyti, kur liečiami jų asmeniniai, o labiausiai jų tautos reikalai.

Organizacijos persirinkus naujas valdybas. Dažniausiai paliks tas paties, nebent kas susirgęs ar numirtų. Iš tikrųjų nėra iš ko rinkti. Juk didžiosios organizacijos kasmet dalinasi tik postais, o ne darbais, kurių jos reikalingos. Reikia pagalvoti, kaip įtraukti naujus narius į bet kokią organizaciją, net mažiausią, kad ten ateitų žmonės su naujomis idėjomis. Nusiustovėjęs vanduo virsta tik pūvančia bala, reikia mūsų gyvenimui išvijoje tekėti srauniai srove, kad galėtume atnešti ką nors naujo išėjimui, ypač pavergtai tautai.

Draugo koncertas ir vakariene, Laiškų lietuviams koncertas ir vakariene, Jaunimo centro koncertas ir vakariene, Lietuvių Fondo koncertas ir vakariene, Tautinių namų suakties minėjimas ir vakariene. Tai tik keli renginiai, kurie jau dabar stovi prieš akis, kurie kvaršina galvas, į kurį jų eiti ir kurį palikti nušalyje, nes nei fiziškai visus renginius aplakstyti, nei finansškai juos paremti ne visi gali.

Prieš prasidedant kitų metų rudens ir žiemos sezonui – reikia galvoti, planuoti ir veiklą taip tvarkyti, kad dėl vieno ar kito renginio nenukentėtų bendra išvijos veikla, ypač ta, kuria prisidedama prie tautos laisvės siekio.

B. Rimvydas

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. – 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.